

Adelsönytt

DECEMBER 2023

- **Vad vill** Mittenstyret med Adelsö?
- **Brommaplan** som Gud glömde
- **Ny fyr på** Lilla Hallstaskär

UPPLEV HOVGÅRDEN

**FÖRLÄNGNING AV
PROJEKTET**

NY PÅ ADELSÖ?
Välkommen till
våra föreningar!

ADELSÖPROFILEN

ROY

INNEHÅLL

10 Adelsöprofilen Roy A.

14 Trädgårdsrunda

22 Mälby skola återträff

30 Munsö skola Halloween disco

32 Världsarvet Hovgården

42 Hallsta by

42 Kalendarium

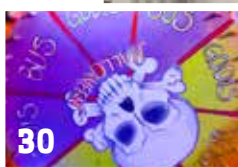
... och mycket mer!

14

42

30

22

32

10

REDAKTIONEN

Anita Björk, Sjövik, Lilla Stenby
anitabjork2@gmail.com

Klas Dykhoff, Sättra
klas.dykhoff@gmail.com

Kent Lundberg, Stenstorpsvägen
kentlundberg65@gmail.com

Britt-Louise Morell, Sättra
morell46@hotmail.com

Lotta Person, Hallsta
lotta.person60@gmail.com

REDAKTÖR/ANSVARIG UTGIVARE:
Gunilla Dykhoff Sternelius, Sättra
gunilla_sternelius@hotmail.com
Mobil: 070-212 60 85

FORMGIVARE: **Ann Söderström**, Marielundsvägen
raketgrafiskform@gmail.com

ANNONSER: **Lennart Mattsson**, Lindby
lennart1945@gmail.com
Mobil: 070-838 97 76

OMSLAGSBILD: ANN SÖDERSTRÖM
Charlottenlundsvägen.

LEDARE

HÄNDELSESNAS Ö

Gult, orange, rött – färgerna på löven gnistrar magiskt i skogen och längs vägen på vår fantastiska ö.

Det är något märkligt med årstider – man vet att de kommer, men man blir lika överraskad och glad varje gång vädret och naturen skiftar karaktär. Lika härligt som det är att börja gå i shorts på våren, lika mysigt är det att dra på sig en varm höstjacka och tända ljusen inne och se hur naturen förbereder sig för vintern.

Adelsö kallas ju för Mälarens pärla. Men ön skulle lika gärna kunna benämnas Händelsernas ö. Under våren och sommaren har det sjudit av aktiviteter. Sommarkonserten med Birkakören i kyrkan var proppfull, Smedjan har etablerat sig som en stark mötesplats för konst av alla slag och Café Hovgården har haft fullt med fikasugna gäster från när och fjärran. Adelsö IF arrangerade Magnus Ladulöppet med en lite ny sträckning och det var fler barn än någonsin som sprang loppet. Det är så kul att barnen vill hänga med på aktiviteter som anordnas på ön. Adelsö Evenemang är också en motor i så många saker som vänder sig till både barn och vuxna.

En ny musikfestival tog sin form i somras. Adelsöfestivalen blev välbesökt av gäster från både ön och stan. Med en spännande kombination av musikanter av olika slag skapades ett inkluderande kulturevenemang, som kanske toppades av ett gästspel från världsstjärnan Titiyo! På Villa Spelrum har skådespelaren Beryl Kornhill fortsatt att ge uppskattade föreställningar, liksom på andra delar av Mälareöarna.

Adelsö Runt är ett härligt möte för bil- och motorcykelentusiaster, som vill visa upp sina

fina fordon och samtidigt njuta av en vacker tur runt Adelsö. Med stärkande stationer på vägen runt ön blev det en magisk dag på ett varmt Adelsö.

Så här håller det på. Det händer saker hela tiden på Adelsö. Jag har nämnt några aktiviteter, men det finns många fler. Kreativiteten på ön är ett signum för Adelsö. Det är det som gör det härligt att bo här.

När vintern nu kommer, stannar ingenting av. Julmarknad, med ljusständning av den fantastiska muren, ska genomföras eller har precis genomförts. Julkonserter av körerna på ön ska sjungas. Julgransplundring och pingis på Annandagen ska spelas.

I en tid som till stor del präglas av mörker, skapas ändå glädje och hopp på Adelsö – Händelsernas ö. ■

Anders Gustafsson

ORDFÖRANDE
VÄRNA ADELSÖ
OCH FÖRENINGSRÅDET

ADELSÖ VÄL VÄRT ATT VÄRNA!

Ett år med Adelsönytt

Adelsö Munsös nya präst Anna Unghammar tycker att Adelsö är exceptionellt när det gäller föreningsliv och engagemang (se intervju på sidan 44).

Jag håller med Anna. När jag nu för tredje gången som redaktör gör ett nummer av Adelsönytt tänker jag: Vilken ynnest! Innan finns alltid en oro för att vi inte ska ha tillräckligt med material. Ha! Det strömmar in! När jag tror att vi har allt kommer ett sms eller mejl: "Vore inte det här något för Adelsönytt?" Jo, självklart.

Det är precis så roligt som jag trodde, att vara den här tidningens redaktör. Men jag är fortfarande ny i rollen. Så hör gärna av dig till mig med synpunkter och idéer.

Jag vill dela med mig av en solskenshistoria. Scenen är parkeringsplatsen utanför Adelsö Butik. Lite svårt att se i mörkret och regnet, billyktor bländar. Någon kommer emot mig från vägen, en ung tjej, och jag hör en glad röst ropa "Vilken fin bil du har! Mintgrön, min favoritfärg!". Flickan kommer närmare, och jag svarar "Tack snälla". Då kommer ännu en komplimang: "Och vilken fin klädstil du har!" Wow, det är jag inte van vid att höra! "Å tack!" När jag sedan har berättat vad jag heter kommer mer beröm: "Å, vilket coolt namn!" Coolt, tänker jag, ett tantnamn. Men blir glad och svarar: "Tack igen, vad snäll du är!

FOTO: KLAS DYKHOFF

Vad heter du?" Stort leende: "Samantha. Jag tycker om att ge komplimanger!"

Jag var glad hela kvällen sedan. Och blir glad varje gång jag tänker på Samantha, en av våra nyinflyttade på Slagarvägen. En riktig glädjespridare. En förebild. ■

Gunilla Dykhoff Sternelius
REDAKTÖR, ADELSÖNYTT

.....

Värna Adelsös syfte är att slå vakt om Adelsös natur och kultur samt främja möjligheterna att bo, arbeta och tillbringa fritiden på ön.

.....

KURÖN

– De nya ägarna funderar

De nya ägarna av Kurön har ännu inte offentliggjort några framtidsplaner för ön, där Frälsningsarmén hade ett behandlingshem i drygt 100 år.

Hela Kurön såldes i våras av Frälsningsarmén till företaget Little Afognak AB. Namnet här rör från en vacker ö utanför Alaska. Då Kurön är väsentligt mindre fick bolaget heta Little Afognak.

I praktiken ägs Kurön av Josefine Steene och Paul Steene.

– Vi funderar och resonerar med kommunen, säger Paul Steene. Till våren hoppas vi ha en tydligare bild. Men vi har inga planer på att exploatera ön utanför själva byn. Det är insatser i den nuvarande byn det handlar om.

»**Vi har varit ute mycket på Kurön i sommar. Det är en fantastisk ö.**«

De nya ägarna åker till och från Kurön antingen via Rasta på Ekerö eller via Lindby brygga. Little Afognak köpte också Frälsningsarméns tomt vid Lindby brygga. Paul fortsätter att berätta:

– Vi har varit ute mycket på Kurön i sommar. Det är en fantastisk ö. Vi har haft stor hjälp med förvaltningen av hus med mera av WMR

Josefine Steene med sin häst Zelect. FOTO: PRIVAT

i Sättra på Adelsö med Conny Wallin. Precis som på Adelsö finns en hel del vildsvin på ön som gör viss skada i byn. Vi försöker därför hålla vildsvinsstammen under kontroll.

Som på många andra ställen i landet är skogen i viss utsträckning angripen av granbarkborren. Little Afognak utvärderar olika alternativ för att skapa en så livskraftig skog som möjligt.

Köpare och säljare har kommit överens om att inte offentliggöra köpeskillingen. Taxeringsvärdet för hela ön är 21,7 miljoner kronor enligt Lantmäteriet. ■

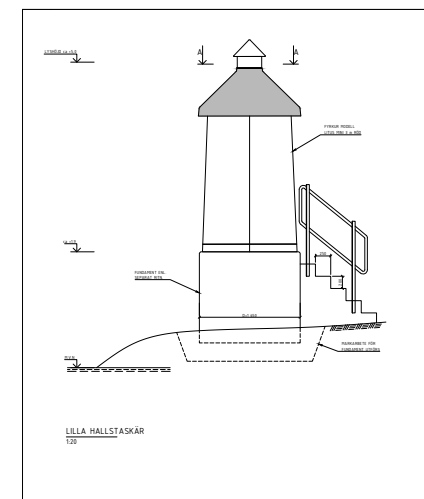

Paul Steene.
FOTO: FÖRETAGSFOTO

Björn Rydberg

NY FYR PÅ LILLA HALLSTASKÄR

En ny fyr mitt i Prästfjärden utanför Adelsö är på gång. Sjöfartsverket ringer nu runt till de 16 delägarna av ön Lilla Hallstaskär för att få deras upplåtelseillsänd till att bygga en fyr på ön, som ligger mellan Tofta Holmar och Kurön. Fyren beräknas bli klar i december 2024. Det är inte bestämt hur hög den ska bli. Men på Sjöfartsverket säger man att det ska bli en liten fyr. Syftet med den är att säkra sjösäkerheten på farleden till Västerås och Köping. Man bygger för närvarande ut Södertälje kanal och planerar att bygga en ny Hjulstabro. Allt för att kunna ta in större fartyg i Mälaren. ■

Ungefär så här kommer fyren att se ut.

ILLUSTRATION: SJÖFARTSVERKET

Björn Rydberg

**ADELSÖ
BUTIK**

CATERING BUTIKSLAGAT OMBUD

På ditt femte köp över 400 kr ger vi 10% rabatt
Gäller ej tobak, alkohol och lotter

10%

**Öppettider för jul och nyår hittar du på:
www.adelsöbutik.se, Facebook och Instagram**

KLIPP UT
OCH TA MED
NÄSTA GÅNG DU
HANDLAR!

Fredrik Ohls (L), Sivert Åkerljung (KD), Hanna Svensson (S), Ove Walin (C) och Fredrik Zandrén (MP). PRESSFOTO

FEM FRÅGOR TILL MITTENSTYRET

Vi ställde några frågor till Ekerö kommuns majoritetsstyre (S, L, KD, C, MP) sedan den 12 juni 2023.

Via Niklas Ernback, politisk sekreterare (KD), kom följande svar. Adelsönytt kommer att fortsätta bevaka Mittenstyrets Adelsöpolitik. Med stort intresse.

Vad vill Mittenstyret göra för Adelsö?

Vi fortsätter stödja och uppmuntra till utbyggnad av såväl små detalplaner som enskilda hus. Ekerö Bostäder arbetar med att uppföra ytterligare hyresrätter vid Hovgården. Adelsö IF har beviljats ett stort bidrag för utbyggnad av föreningens gym/verksamhetslokaler. Adelsö Hembygdsgård med Brandstation är i stort sett färdigrestaurerade. Projektet för utvecklandet av Världsarvet Hovgården fortsätter. Med detta sagt har kommunen de se-

naste åren gjort en hel del insatser som i mångt och mycket kommer att fortsätta då bland annat byggandet ligger framför oss.

Kommer Adelsö även i fortsättningen att vara kommunens gröna ö?

Med allt som händer, inte minst genom föreningslivet och företagare i samverkan med kommunen, finns alla förutsättningar för att Adelsö även fortsättningsvis kommer att vara kommunens gröna ö.

Hur ser ni på framtiden för Munsö skola och Adelsö förskola?

Adelsö förskola har fullt med barn i totalrenoverade lokaler vilket är mycket glädjande.

Tillsammans med Munsö förskola utgör dessa två en viktig del i kommunens ytterområde. Med ökat elevunderlag finns goda förutsättningar för att Munsö skola successivt ska kunna öppna upp igen. Det finns många barn på Adelsö och Munsö som kommer att utgöra ett bra underlag för återöppning.

Kan Mittenstyret påverka Kuröns framtid?

Om det ska göras större förändringar i markanvändning och funktioner bör det föregås av detaljplaneläggning för att skapa tydliga och långsiktiga förutsättningar för utvecklingen. I en sådan process har vi från politikens stora möjligheter att påverka, men ännu så länge har vi inte hört något om den nya ägarens tankar och planer.

Kommer ni att arbeta för bättre fungerande och utbyggd infrastruktur till, från och på Adelsö? (Buss, färja, fiber)

Vi har kontinuerliga diskussioner med VR/SL om att busstrafiken måste anpassas till Adelsös förhållanden. Inte minst med de problem som uppstår med förseningar på grund av vägbygget. Tyvärr har kommunen svårt att få operatören att genomföra förändringar som vi önskar. Färjan drivs av Trafikverket och där har vi heller inte någon större möjlighet att påverka. Det har till exempel framförts önskemål om en tur kl. 23.30, utan resultat. Fiber är något som ligger efter i hela landet men vi ska naturligtvis fortsätta med påverkan av utbyggnaden i hela kommunen. Där har vår Näringslivsenhet ett viktigt uppdrag. ■

Redaktionen

ADELSÖ ÄGG

KRAV

6 st e

Närproducerat för alla smaker!

Adelsö Ägg

www.adelsoagg.se

ADELSÖPROFILEN

Roy Andersson

Om du hör nåt i luften som surrar
... så kan det i och för sig vara humlorna som hurrar, men
förmodligen är det Roy Andersson som är ute och flyger.

TEXT: KLAS DYKHOFF

Men vi tar det hela från början. Roy gjorde lumpen som ytbärgare, vilket innebar att han fick flyga helikopter flera timmar om dagen. Där väcktes intresset för att själv flyga en dag. Det var det nya perspektivet, där Sverige samtidigt kändes större och mindre, som fascinerade.

Flygarplanerna lades på is i några år, men genom en bror som börjat med skärmflygning dammades idén av igen.

2015 började Roy gå de kurser som krävs för att kunna ta ett flygcertifikat och nu åtta år senare så har han nästan alla behörigheter som man kan ha inom skärmflygning.

Här på ön ser man Roy bara när han flyger omkring med något av sina motorflyg, ett enmans och ett där han kan ta med en passagerare. Den sortens flygning kallas för Paramotor, det vill säga Paragliders (skärmflyg) med motor.

Men flera gånger per år åker han utomlands och flyger, och då kan det även handla om fri-flygning, utan motor.

Men vad är grejen; varför håller man på med den här sporten?

– Det är känslan av frihet, menar Roy, den är enorm. Luften är fri.

Det finns vissa undantag och så länge man förstår och respekterar dem så kan man flyga lite som man vill.

Om han en kväll känner för en flygtur så tar det en kvart från att tanken väckts tills han har startat från åkern bakom huset, som också är hans privata flygfält. Om han har tankat fullt i den lilla motorn kan han flyga i två och en halv timme. Med en hastighet på 50 kilometer i timmen kan han göra en ordentlig sväng över grannskapet. Mariefred och tillbaka är inga problem.

Över bebyggelse får han inte flyga lägre än 50 meter och över tätbebyggt område inte lägre än 300 meter.

Men hur långt kan man komma som längst?

– Jag har rekord i den grenen, ler Roy. En tur på 570 kilometer!

» **Det är känslan av frihet, den är enorm. Luften är fri.** «

Luftselfie.

Roy med ett vintrigt Adelsö under sig.

Med sin större flygmaskin, som han har byggt om med större bränsletankar, har han en gång flugit i tio timmar. Då kom han via Örebro upp till Bergslagen innan han vände hem igen.

Kan man flyga på vintern också?

– Ja visst. Men då får man klä på sig lite mer.

För eventuella flygrädda så menar Roy att om motorn stannar (vilket händer ibland) så är det bara till att glidflyga till närmaste öppna plats och landa där. Reglerna säger att man alltid måste kunna ta sig till en säker landningsplats om något skulle hända. Det gör att när Roy flyger över stora vatten så måste han flyga så högt att han kan glidflyga till land.

Om skärmen skulle gå sönder då? Ja, då har han en reservfallskärm. Den kan han inte styra med, men den ger i alla fall en mjuk landning.

Den stora fördelen med paramotor jämfört med andra sätt att flyga är att det är relativt billigt. Jag avslöjade att jag åker motorcykel och Roy menar att hans flygcertifikat och all utrustning man behöver för att börja flyga kostar

"Luften är helt fri. Friheten är enorm."

FOTO: LINDA LIFBOM

som en skaplig begagnad motorcykel, eller som en begagnad segelbåt. När man väl har dessa grejer så är det bara bensinen som kostar. Man kanske skulle ... ■

50 % på bågarna!

Bågreå 50 %

Gäller vid köp av kompletta glasögon från ordinarie sortiment. Kan ej kombineras med andra erbjudanden eller rabatter. Gäller t.o.m. 24-02-03

Ekerö Optik

08-560 313 10 | Ekerö centrum | Snett emot Systembolaget
Måndag-fredag 9.30-18.00. Lördag 10.00-15.00

SYNUNDERSÖKNING

50%

RABATT

(ordinarie pris 490:-)

VÄRDECHECK
SYNUNDERSÖKNING

BOKA REDAN IDAG!

Boka en tid hos våra legitimerade optiker redan idag. Inget köptvång.

Gäller för glasögon (ej linser, intyg, recept etc). Erbjudandet gäller t.o.m. 24-02-03

Namn..... Datum...../..... kl.....

Butik.....

Bolltistel och höstanemon i Anitas och Staffans ljuvliga trädgård.

INSPIRERANDE TRÄDGÅRDSRUNDA

Nu är vi inne i vintervilan. Som är nödvändig både för trädgården och trädgårdsmästaren. Men än blommade det den här söndagen i augusti.

På Adelsö finns det många trädgårdar som är väldigt olika. Och det finns många trädgårdsägare som också är väldigt olika. Men vi har intresset gemensamt. Den 20 augusti möttes ett gäng trädgårdsintresserade upp på infartsparkeringen vid färjan för att dela lite trädgård

med varandra. Några ville bara titta på andras och andra även visa sin egen trädgård.

Vi åkte sedan Ringvägen runt och besökte fem trädgårdar. Vi var länge på varje plats och upplevde och tog del av historierna, fick tips och råd och nya idéer och inspiration. Vi av-

Trivsamt och välkomponerat hos Anita och Staffan.

Carina och Ulla beundrar Anitas odlingar. I förgrunden Shungiku, asiatisk krysanthemum, som håller kålfjärilarna borta från kålplantorna.

Trädgårdsvännerna Linda, Pia, Joy och Carina i Jays trädgård.

Trädgårdsvännerna Ann, Anita och Annette i Jays trädgård.

slutade med kaffe och äppelkaka i vårt växthus med regnet smattrande mot taket. Men fram till dess hade vädret varit på vår sida.

Det blev en dag som verkligen gav mersmak. Vi vill se mer av våra trädgårdar. Vi vill se nya trädgårdar. Fler vill visa sina trädgårdar.

»Det blev en dag som verkligen gav mersmak. Vi vill se mer av våra trädgårdar.«

Till nästa gång har vi lärt oss att vi ska tänka till kring tid och planering lite annorlunda. Men vi kommer absolut att göra det här igen. Inte minst för att det är så fint och roligt att mötas och dela lite kreativt liv med varandra.

Nästa gång kanske du vill vara med? Titta på andras trädgårdar eller visa din egen. Eller båda. Vi har ingen tävling om finast eller mest

Välkommen till Adelsö kyrka

Se dig om på kyrkogården.
Känn av lugnet inne i kyrkan.
Gå i gudstjänst.
Träffa våra fantastiska vaktmästare.
Sjung i vår kör Ad Mundi.
Var kreativ med flitiga fingrar.
Ta ut stegen på vår pilgrimsvandring.
Lyssna till skön musik.
Vi finns här för dig.

För mer information besök gärna vår hemsida:
www.svenskakyrkan.se/ekero

Svenska kyrkan
EKERÖ ADELSÖ-MUNSÖ LOVÖ

En bänk i Jøys trädgård som inbjuder till meditation.

Här vilar Jøys djur som gått vidare. Finare kan de inte ha det.

Smart av Jø. Han slipper ogräs (nästan).

Handskarna, spaden, kniven, hinken...
I Jøys trädgård får de nästan aldrig vila.

Inte konstigt att Jø är glad bland ginkoträd, japansk lönn och alunrot. Ton i ton med sin egen trädgård.

välskött trädgård utan vi delar både det vi är stolta över och njuter av och frustration, nybörjarprojekt eller ”vad i hela världen ska jag göra med det här?!“.

Håll gärna koll på vår Facebookgrupp ”Trädgårdar på Adelsö” för nästa gång vi ska ses. Där kan man också spontant berätta att ”på onsdag är jag hemma hela dagen, kom gärna och kolla min trädgård om du vill”. Där ger vi också var-

andra tips och ställer frågor och berättar vad som händer i våra trädgårdar. Och delar ibland med oss av överblivna växter.

Vi har ingen tid bestämd för nästa trädgårdstitt men någon gång i juni 2024 kan det bli. ■

TEXT: Linda Andersson
FOTO: Gunilla Dykhoff Sternelius

SOMMAREN OCH HÖSTEN PÅ ADELSÖ

MEDBORGARNA

Medborgarna med Janne "Skönaste Rösten" Åström lirade allt mellan Bellman och Bowie på Stenby gård den 5 juni, inför en entusiastisk publik. Vi hoppas få se dem igen 2024. Kanske på Adelsöfestivalen?
FOTO: GUNILLA DYKHOFF STERNELIUS

GALLERI UTKIKEN

"Sista färfärden till Björkö" hette Galleri Utkikens sommarutställning i Kulturhuset, Ekerö Centrum. Fotoutställningens två huvudpersoner på vernissagen den 9 juni var färfägaren Åke på Skäret och fotografen Ove Westerberg.

KONSTRINGEN

Årets "Konstringen" 23-24 september lockade mängder av konst- och hemmahos-intresserade besökare till de 49 konstutställarna. I år hade tre adelsöbor, Mona Rahm, Joy Lynn Davis och Jill Stark, öppnat sina hem för besökarna. Ovan adelsökonstnären Mona Rahm, t.h.
FOTO: OVE WESTERBERG

BAKLUCKELOPPIS

"Tack för mycket trevligt ordnad bakluckeloppis m.m. vid Smedjan idag. Och vilken uppslutning! Adelsö är fantastiskt!"

TEXT & FOTO FRÅN FACEBOOK 5/8: BJÖRN RYDBERG

PANNRUMMET

Ölfestivalen 17 juni, Efterbrännare 1/7, Summer's end 5 augusti, Adelsöfestivalen 9 september, Vinylkväll 14 oktober, Bistro Pannrummet 18 november ...

Vi är bortskämda med nöjen, vi adelsöbor. Det är bara att njuta.

FOTO: FRÅN FACEBOOK

Ös på ölfestivalen 17 juni. FOTO: OVE WESTERBERG

Här vilar inga ledsamheter.
FOTO: STEFAN STÅLFÅGEL

Vinylkväll. FOTO: STEFAN STÅLFÅGEL

Adelsöfestivalen 9 september. FOTO: ANN SÖDERSTRÖM

Pannrummets jättegång. FOTO: STEFAN STÅLFÅGEL

ADELSÖFESTIVALEN

– HÖBALARNA, HARPAN OCH HEDERSGÄSTEN

Publiken njöt av den sista sensommarvärmen. FOTO: OVE WESTERBERG

Allt började med platsen, ett gammalt pannrum i en vacker glänta. Och så en person, Torbjörn, själva värmepannan – han som länge samlat människor kring kultur och fest på just den här platsen.

När så Marja och Martin, öns lanthandlare, började måla upp storslagna drömmar tillsammans med kulturarrangören Lång-Kalle och mig, hans partner Ida, blev Torbjörn eld och lågor. Att det var ont om tid och planerna något högtflygande såg ingen som ett bekymmer. Allra minst Torbjörn. Tvärtom, alla engagerade sig.

– Vi ville skapa en stämning där alla skulle känna sig välkomna, säger Marja. Öbor och stadsbor, barn och äldre. På riktigt alltså. Det var vår önskan och så blev det.

Långt ifrån påträngande varumärken och ängslighet. Festivalen startade egentligen redan under byggveckan före lördagen, när folk slöt upp från olika håll för att skapa något tillsammans.

Varje liten detalj räknades. Mat med lokal förankring från BondenKocken, mat skapad av de unga kreativa kockarna på Folkbispisningen, kaffet och vinet. Snickerier och skyltar. Allt var noga uttänkt för att skapa atmosfären på festivaldagen den 9/9. Och så kulturen förstås, line-upen, som överträffade

Titiyo och Club Killers.
FOTO: OVE WESTERBERG

Läskande med öl i värmen. FOTO: OVE WESTERBERG

Fru Pannrum, skapad av Agnes Florin. Se även Adelsöfestivalen på Instagram, adelsöfestivalen.

Det unga bandet CCC. FOTO: OVE WESTERBERG

alla förväntningar. Lokalt förankrade stjärnor mötte artister som såg ön för första gången. Det spelades teater på gräset. Det unga bandet CCC som inte ens nått tonåren fick spela på stora scen. Sibille och hennes harpa fick sällskap av en sjuåring på scenen. Titiyo överraskade på Club Killers spelning och mitt i allt detta hade konstnärskollektivet Batikhäxan landat för att visa och sälja sina konster.

När mörkret föll och ungarna slutat hoppa mellan höbalarna, ja då öppnades dörrarna till pannrummets kokande inre. Där bjöd nämligen Yikes på oförglömliga klubben Glory Hole.

Platsen är fantastisk och helgen rymde så mycket att man häpnade. Ekerö skejt anord-

Inifrån pannrummet på kvällen när Glory hole öppnade och Yikes spelade. FOTO: MARJA CONRADSSON

nade skejttävling, sensommaren dök upp som hedersgäst och lät tillresta tälta i den sista grönskan och doppa sig i den svalkande Mälaren. Efterklngen ljuder fortfarande mellan tallarna och frågan som ekar mellan träden på ön och husen i stan är klar och tydlig: När blir nästa års Adelsöfestival? ■

Ida Jagerfelt
MEDARRANGÖR

Adelsö kyrka, där vi hade avslutning av höst- och vårterminerna.

Mälby skolas lågstadielklass 1960 sågs igen

Den 10 augusti träffades klass 1 och 2 som gick i Mälby skola för 63 år sedan utanför Adelsö kyrka.

Vi var sjutton elever i ettan och tvåan 1960 i Mälby skola. Skolorna bedrevs då i B-form, det vill säga åldersblandat.

Tack vare att Mats Lundberg fick en idé och var den drivande för att återträffen skulle bli av, så kunde fjorton av oss och vår lärare Inga Skagerfelt träffas igen.

Det kändes lite pirrigt och fundersamt; skulle vi känna igen varandra efter 63 år? Lite

gråhårigare, lite krokigare, lite skrynkligare och lite rundare kanske.

- Kan det vara ...
- Nämen, det är ju ...
- Vad roligt!
- Jo, men du är dig lik.

När vi väl hade lyckats identifiera varandra, så blev det kramar, glada utrop och skratt.

Efter en liten tur in i kyrkan så gick vi tillsammans till Café Hovgården för att äta lunch och prata om vad vi gjort i livet och om skolminnen:

Det fanns två skolor på ön då och i Mälby skola fanns inget kök, så till lunchen blev vi skjutsade till Stenby skola av Mårten Nordqvist eller hans fru Astrid i deras VW-buss, de hade taxirörelse och skolkörningar. Fru Björklund serverade hemlagad mat sex dagar i veckan, eftersom det var skola även på lördagar. En annan uppgift som

»Fru Björklund serverade hemlagad mat sex dagar i veckan, eftersom det var skola även på lördagar.«

vilade på fru Björklunds axlar var att innan höstterminen började så skulle alla golv och trappan till övervåningen i Stenby skola vara fernissade.

På lördagar skulle alla bli rena och vi fick tvätta oss och bada bastu i det lilla röda huset bakom Stenby skola. Vi hade plåtbaljar med vatten i och badmadam Lundström skrubbade oss noggrant med borste innan bastun. Hon var även kallad för badhäxan av flickorna, för att hon var så hårdhänt.

I Stenby skola började skoldagen med att vi stod vid bänkarna och sjöng en psalm och i 3–4:an såg magister Lundberg till att vi lärde oss många Taubevisor utantill.

Jag tror att alla instämmer i att skolorna har förändrats otroligt mycket under årens lopp.

Både på gott och ont; vi fick vara barn längre på sätt vis, genom att några sociala medier inte fanns och vi fick sysselsätta oss med det som fanns tillgängligt i vår närhet. Samtidigt var lärarna ofta stränga och auktoritära och då var det inte lönt att säga ifrån om det kändes fel.

MÄLBY SKOLA

Marken skänktes 1910 till Adelsö församling av folkskolläraren Nils Gustaf Rydberg. Skolan byggdes 1919 av byggmästare Frans Josef Alexandersson. Kostnaden för att bygga skolan var 10 600 kronor. Samtidigt byggdes ett uthus med dass till denna skola och Stenby skola. Kostnaden för bägge uthusen var 850 kronor.

På nedervåningen fanns ett kapprum, en toalett och ett klassrum. Lärarinnan bodde i en lägenhet på övervåningen.

1963 stängdes skolan och barnen fick börja i nybyggda Munsö skola.

Kommunen hyrde ut skolan till familjen Fondin tills den såldes 1973.

STENBY SKOLA

Skolan byggdes i början på 1900-talet och bestades av Adelsö kommun.

På ovanvåningen fanns kök och matsal samt ett klassrum för 3–4:an. Ribbstolar var monterade på väggarna så när det var gymnastik föstes alla bänkarna ihop på mitten, så att det blev utrymme för att göra övningar.

På nedervåningen fanns kapprum och toaletter samt 5–6:ans klassrum, i vilket fanns höga skåp efter en vägg och där förvarades flickornas slöjdpåsar.

Pojkarna hade träslöjd i en byggnad bredvid.

Skolan stängdes 1963 och marken med de två husen såldes på anbud. En byggare köpte dem, snyggade till det värsta och sålde igen. ■

Anita Björk

BROMMAPLAN

– bussterminalen som Gud glömde

Nu när trafiksituationen på Ekerö är som den är så är det säkert många som låter bilen stå och tar buss in till Brommaplan i stället.

När det här skrivs så har vi just genomlidit höstens första köldknäpp med hård vind och snöblandat regn. Då påminns man, igen, om hur illa planerat och misskött Brommaplans bussterminal är.

Ekeröbussarna flyttades hit 1968 från Fridhemsplan. Det var säkert klokt, med tanke på att T-banan går samma väg. Då var kanske den enda utgången från T-banestationen tillräcklig och busstorget ändamålsenligt. Men nu efter 55 års befolkningsökning på öarna så är T-banestationen underdimensionerad och busstorget nedslitet och kaotiskt.

I region Stockholms länsplan från 2022 skriver man att det i den tidigare planen fanns pengar avsatta för att bygga om bland annat Brommaplan eftersom de ”under en längre tid haft problem med trängsel, undermåliga resenärsmiljöer och otillräcklig kapacitet för busstrafiken”.

Trots detta har man i den nya planen tagit bort dessa pengar. Förklaring: ”De åtgärder som skulle medfinansieras har visat sig inte möjliga att genomföra.”

Det hela kompliceras av att det finns tre intressenter i den här ombyggnaden: Ekerö kommun, vars invånare drabbas, Stockholms stad som äger marken och Region Stockholm som driver trafiken.

I Stockholms stads budget för 2023–2025 får Exploateringsnämnden i uppdrag att verka för att bussterminalen vid Brommaplan kan börja byggas mellan 2025 och 2027.

Fastigheterna kring Brommaplan har nyligen sålts av JM till Revelop. JM:s stora utvecklingsplaner för Bromma lades ner 2018 efter att Stockholm stad och JM inte fick ihop den ekonomiska kalkylen. Busstationen vilar på gammal sjöbotten, vilket gör marken svårbebyggd och därmed blir det dyrt. Planen var att bland annat bygga bostäder ovanpå en ny bussterminal.

»**De åtgärder som skulle medfinansieras har visat sig inte möjliga att genomföra.**«

I Revelops information om köpet av och planerna för Brommaplan nämns ingenting om bussterminalen.

Fredrik Ohls (L) som är kommunalråd för samhällsbyggnad skriver att Ekerö kommun gärna hade sett att Stockholms stad tog krafttag i frågan genom att påbörja en planering för Brommaplans framtid. Kommunen har haft många möten med Stockholms stad och med regionpolitikerna, väl medvetna om att det är en kontroversiell fråga i stadshuset. I ett rent Ekeröperspektiv är man mån om att få fram en bättre lösning snarast. Utan den kommer vi att

Brommaplans busstations 1969. Det är sig ganska likt, eller hur? FOTO: FRÅN FACEBOOKGRUPP DET GAMLA STOCKHOLM, AV HANS BERGLUND

fortsätta ha Brommaplan som en propp för all trafik till och från kommunen.

Fredrik Ohls tror dock inte att kommunen skulle mäktat med en stor ombyggnad av Brommaplan när det redan är så kaotiskt i trafiken ut till öarna. Möjligtvis så kan en ombyggnad ske när förbifarten är klar och vi får fler alternativ för bussen än Brommaplan. Direktbussar till Liljeholmen och Skärholmen samt även till Kista/Barkarby/Sollentuna blir då möjliga.

”Vi tar med oss frågan i våra kontakter med Stockholms stad och regionen för att åstadkomma mindre förbättringar och säkerhetstänk – men ingen stor ombyggnation vill vi ha i dagsläget” skriver han.

Det verkar som om vi får stå ut i ytterligare många år med det eländiga busstorget. Man kanske kan värma sig med tanken på hur Region Stockholm tycker att en bussterminal ska vara utformad:

Brommaplans busstation 2023. Ganska långt från ”en attraktiv och trygg resenärsmiljö”. FOTO: KLAS DYKHOF

”Terminalen fyller en viktig funktion som mötesplats där resenärer träffas, både på ett planerat och oplanerat sätt. Det är viktigt att skapa en attraktiv och trygg resenärsmiljö där människors möten underlättas i väntan på bussen.” ■

Klas Dykhoff

BUSSTRAFIKEN

Framtiden och 20-turen

Ett återkommande ämne i Adelsönytt är bussarna. Inför detta tidningsnummer frågade vi trafikförvaltningen i Region Stockholm vad de tror om busstrafiken till, från och på Adelsö i framtiden. Vi frågade också VR om avgången kl. 20 från Ekerö Centrum som ofta prövar resenärernas tålamod och nerver.

Skulle sådana här minibussar kunna få tjänstgöra på Adelsö? FOTO: TOMMY ENEFALK

Presskommunikatören Natalie Nordenswan på Region Stockholms trafikförvaltning började sitt mejlsvar med att uttrycka förståelse för att "kollektivtrafiken kan vara en utmaning på Adelsö, till exempel i situationer när SL-bussar har svårt att möta övrig trafik på de smala vägarna". Vi hade frågat om det kan vara aktuellt att börja köra med mindre bussar på Adelsö, för att skona vägarna och underlätta möten. Men nej, trafikförvaltningen/SL "har

för närvarande inga planer på att förändra busstrafiken på Adelsö".

OMLOPP FÖRSENER

Natalie skriver också att ett problem är att vissa linjer ligger i samma omlopp, och ger som exempel avgången 7:42 från Brommaplan som måste invänta linje 323 som ofta är sen på grund av att det är stökigt just nu på norra Lovön. VR undersöker om det går att frikoppla

312:an från detta omlopp men det är osäkert. Hon skriver vidare: "Bra att känna till är att i de fall 312:an blir sen tar VR:s trafikledning kontakt med färjan. Oftast brukar färjan kunna invänta avgången." Ja, under förutsättning att föraren känner till att hen ska kontakta trafikledningen. Det är ju tyvärr inte alltid så. Men vi resenärer kan också ringa färjan.¹

ANROPSSTYRD TRAFIK

Kan vi förvänta oss anropsstyrd trafik på Adelsö? Ofta kör ju bussar tomma eller med väldigt få resenärer. Det är förstäligt om trafikförvaltningen/SL då börjar fundera i dessa banor. Men de måste också fundera på varför det är så få resenärer. Även om det är en mer tillförlitlig trafik sedan VR tog över så finns i vårt kollektiva minne att vi inte har kunnat lita på att bussen kommer. Många tar då bilen, för säkerhets skull.

»Sedan kommer man att ta ställning till att eventuellt införa sådan trafik i fler områden.«

I dagsläget finns anropsstyrd trafik i mindre landsbygdsområden i Vallentuna och Norrtälje. Det ska utvärderas framöver och därefter kommer man att ta ställning till att eventuellt införa sådan trafik i fler områden. Se SL:s webbplats för mer information om anropsstyrd trafik. Trafiklösningen finns även i andra regioner, till exempel hos Östgötatrafiken.

¹0771-65 65 65, säg "Personal" och "Adelsöleden".

TAXI, HALLÅ?

Natalie avslutar med att påminna om möjligheten till förseningsersättning med upp till 1 315 kronor. Jo visst, men att få en taxi ut till Adelsö som anländer så att det är någon idé med det är ju inte så lätt. Sist som underdecknad skribent försökte beställa en taxi fanns ingen att få tag i ens till Ekerö Centrum. Detta var i samband med denna artikels nästa ämne: 312:ans avgång kl. 20, vardagar, från Ekerö Centrum.

"EJ I TRAFIK" TVÅ MINUTER FÖRE AVGÅNG

Bussbolaget VR kontaktades angående den specifika avgången kl. 20.00 från Ekerö Centrum, som är den sista 312:an om vardagarna. Den är mycket ofta försenad, med risk att den missar färjan – vilket har skett två gånger mellan 1 augusti och 23 oktober.

Christer Ekelund, Marketing and Communication Manager, vid VR:s avdelning People & Culture, har rimliga förklaringar till dessa två förseningar – men inte till att förseningen sällan (eller aldrig?) syns i SL-appen. "Det måste vi självklart hitta orsaken till och rätta till", skriver han.

Han nämner även att bussen utöver dessa två tillfällen har varit försenad fem minuter eller mer vid fem tillfällen, men ändå hunnit med färjan. Ingen tur har ställts in.

Det stämmer att det oftast går bra. Men när bussen parkeras och låses på hållplatsen kl. 19.58 och skyltas om till "Ej i trafik", föraren skyndar därifrån och ingen avlösare syns till, klockan blir 20.03 och avgången försvinner från den digitala skylten på hållplatsen – och enligt SL-appen har bussen avgått ... Myggen anfaller eller så yr snön. Den tröstlösheten är svår att förmedla till VR:s Communication Manager. Framför allt behöver vi resenärer kunna lita på informationen. ■

Gunilla Dykhoff Sternelius

Barbara Baron har lämnat oss

Barbara, som var av judisk härkomst, blev 92 år. Föräldrarna var både intellektuella och kulturella vilket kom att prägla även Barbara.

Barbara föddes 1930 i Budapest men fadern kom genom politiska förvecklingar att utvisas och reste till Berlin. Där anslöt kort senare både Barbara och mamman.

Det var en orolig tid då kommunister, socialister och nazister slogs på gatorna. Det blev för farligt att stanna i Berlin då nazisterna började ta över makten. Barbara fick flytta till sina morföräldrar i Budapest där hon bodde i sex och ett halvt år.

Så småningom återförenades familjen och lyckades fly till Sverige. Det var i sista rapport, flera av Barbaras släktingar och vänner slutade sina dagar i koncentrationslägret Auschwitz.

Efter att ha anlänt till Stockholm med båt och genom svenska vänners hjälp kunde Barbara och familjen, efter att ha flyttat runt i uthyrningsrum, få kontrakt på en lägenhet på Råsundavägen där de bodde till 1949.

Dag 5 i Sverige, när Barbara var sju år, sattes hon i skola. Hon kunde inte ett ord svenska och hennes klädsel var inte precis högsta mode i Sverige. Men Barbara var en intelligent flicka med stark överlevnadsinstinkt, så när lärarinnan på stapplande tyska frågade Barbara om hon kunde någonting svarade Barbara "Sjunga", varpå hon vallades runt i skolsalarna och fick sjunga på sitt lands tungomål.

FOTO: LASSE CARLSSON

Efter två månader i skolan talade Barbara flytande svenska enligt vad hon själv har berättat. När mamman vid avslutningen av första klass frågade hur det gick med svenska språket svarade lärarinnan att Barbara talade den bästa svenskan i klassen.

Barbara tog studenten på Sveaplans gymnasium och sökte sedan till läkarutbildningen på Karolinska institutet. Efter utbildningen tjänstgjorde hon som provinsialläkare i Upplands Väsby.

Genom en väninna och en resa till London träffade hon sin blivande man, engelsmannen och flygaren Ron. De flyttade till Sverige och köpte ett sommarhus i Lindby på Adelsö.

På Adelsö fick Barbara snart kontakt med föreningslivet och var med i Birkakören, Må-

largruppen och en matlagningsgrupp som hon startade och som en gång i veckan lagade mat hemma hos Barbara.

Barbara var en mycket generös och social person. Hon älskade att umgås och bjuda hem folk, var aldrig rädd för besvär. Skulle någon ha fest och det fattades möblemang föreslog Barbara direkt att det gick bra att låna av henne: stolar, bord och köksmaskiner.

Vid Hitlers maktövertagande i Tyskland på 1930-talet kunde många medborgare förutse den kommande katastrofen och hann lämna landet innan dörrarna slogs igen. Därför hade Barbara släktingar och vänner spridda över jordklotet, i Amerika, Australien och England bland annat. Vänner som Barbara sedan besökte och som också kom till Adelsö

och hälsade på hos Barbara och Ron. Ett par namnkunniga vänner som kom till Adelsö var den blivande förbundskanslern i Västtyskland Willy Brandt och Österrikes förbundskansler Bruno Kreisky.

Under mina cykelturer på Adelsö brukade jag ofta stanna till hos Barbara och få en kopp kaffe. Det blev många trevliga pratstunder. Barbara var kunnig på det mesta: film, teater, musik, litteratur, politik och teknik. Dock ej sport och inte storbandsjazz, sa Janne Gertz med ett leende när vi talade om Barbara här-omkvällen.

Cykelturerna kommer att bli tristare nu när man inte kan ta en kaffepaus hos Barbara. ■

Lasse Carlsson

NU SÖKER BIRKAKÖREN PÅ ADELSÖ FLER SÅNGARE!

Birkakören är en fristående kör som gör konserter till bland annat Valborg, sommar och jul men även temakonserter tillägnade olika artister som till exempel Monica Zetterlund, Ted Gärdestad och nu senast ABBA. Kören leds av Johan Wallnäs och övar i Adelsö hembygds-gård på lördagar kl. 10.45-12.45.

Välkommen att höra av dig till oss på birkakoren@gmail.com

Vi i Munsö skolas föräldragrupp anordnade vårt årliga Halloweendisco precis före höstlovet för elever på skolan och bjöd också in blivande förskoleklassen i vår enhet. Det blev succé och det kom hela 76 barn på tillställningen! Det är en fördubbling av barn bara för två år sen. Så roligt!

Madeline Björk

ORDFÖRANDE I MUNSÖ SKOLAS FÖRÄLDRAGRUPP

VÄGAR BETENA I MÄLBY

I somras utfördes omfattande vägarbeten i Mälby som innebar att trafiken, inklusive bussen, tidvis behövde omdirigeras. När arbetet var klart tackade Kicki Eriksson från Mälby samfällighetsförening alla för visat tålamod, för det blev stor belastning på färjan och långa väntetider ibland. Tydlig och bra information lades ut i gruppen Adelsö Fans på Facebook i god tid innan arbetena startade, så de flesta var införstådda och förstående. ■

Gunilla Dykhoff Sternelius

FOTO: FRÅN FACEBOOK

VÄRLDSARVET HOVGÅRDEN

Från upptäckt till upplevelse

Projekt Upptäck Hovgården förlängdes i omgångar och övergick 2023 till fortsättningsprojektet Upplev Hovgården.

Det har varit en fantastisk resa för mig personligen eftersom jag i mitt uppdrag som världsarvssamordnare fått chansen att kombinera mitt stora (nördiga!) vikingaintresse, mitt intresse för människor och samarbeten och min kärlek till Adelsö. Som det ser ut nu kommer mitt arbete att fortsätta även en bit in

i 2024, och ett visst hopp finns om ytterligare förlängning och rentav – vilket jag skulle vilja allra mest – att uppdraget på sikt blir permanent. Det bästa med mitt jobb är mötena med adelsöbor och att få ta del av idéer och perspektiv och utifrån dessa göra så mycket nytta jag kan.

Mitt arbete är ibland synligt. Det kan röra sig om att Hovgårdens informationscenter får nya skyltar och en bibliotekshörna, att reparationer görs i Uppgården, att ett besvärande stängsel tas bort från fornlämningsområdet, eller så kanske någon möter mig när jag, ibland

»Det finns ett stort engagemang, god vilja och samsyn hos inblandade myndigheter och organisationer.«

i sällskap med Kalle Runrystare, går med en skara politiker, journalister, tjänstepersoner eller rotarianer på Hovgården för att öka förståelsen och intresset för platsen.

Och ibland är nog arbetet ganska osynligt. Många av de frågor jag kämpar med ingår i långa myndighetsprocesser. Men det vill jag att alla ska veta, att det finns ett stort engagemang,

Pressresa på Birka och Hovgården. Från vänster: Veronica Björkman (destinationschef Birka Vikingastaden, Strömme kanalbolaget), Faravid (projektledare/världsarvssamordnare Ekerö kommun), Kalle Runrystare (guide, runrystare och driver Runstensparken på Adelsö).

Ett av kommunens frukostmöten där företagare har chans att nätverka och fortbilda sig, denna gång på Rastaholms vårdshus med temat besöksnäring. Från vänster: Faravid Svalfors af Ugglas (projektledare/världsarvssamordnare Ekerö kommun), Nathalie Marnell (näringspolitisk rådgivare Svenskt Näringsliv), Jecika Eriksson (näringslivschef Ekerö kommun), Jessica Aftén Moberg (regionansvarig Visita), kommunstyrelsens ordförande Hanna Svensson (S) och kommunalråd Fredrik Ohls (L).

god vilja och samsyn hos inblandade myndigheter och organisationer. Ekerö kommun, Statens fastighetsverk, Länsstyrelsen, Region Stockholm, Riksantikvarieämbetet och Ekerö Bostäder med flera: alla vill Hovgårdens och adelöbornas bästa.

Genom avstämningar med Anders Gustafsson (Adelsö föreningsråd och Värna Adelsö), Andreas Gustafsson (Adelsö IF), Café Hovgården och många andra försöker jag hålla mig uppdaterad om läget. Den som vill kontakta mig angående arbetet med Hovgården når mig enklast via min e-post: faravid.svalfors.af.ugglas@ekero.se

EKERÖ KOMMUN - VÄRLDSARVSKOMMUNEN

Sverige har 15 världsarv. Detta är ovanligt, och än mer unikt är att ha två världsarv i samma kommun. Ekerö kommuns världsarv Birka och Hovgården samt Drottningholms slottsområde har dessutom båda att göra med kungliga residens –

vilket är extra spännande tycker jag. I en så naturskön kommun som vår, som dessutom har ett rikt kulturarv och ett levande och spännande kulturliv, finns alla förutsättningar för att utveckla besöksnäringen. Forskning visar att satsningar på besöksmålsutveckling faktiskt innebär att platserna skyddas, vårdas och bevaras, vilket man kanske inte skulle ha trott. Att lyfta lokalsamhället, stärka världsarvens unika värden och underlätta för besökare att orientera sig är ett uppdrag vi har ända från UNESCO, och är ett viktigt led i god samhällsutveckling. Detta gäller även andra besöksmål i kommunen.

När våra kultur- och naturarv aktualiseras, då stärks också dess skyddsfaktorer och ökar det lokala engagemanget.

»**Sverige har 15 världsarv. Detta är ovanligt, och än mer unikt är att ha två världsarv i samma kommun.**«

Det vackra landskap som finns i Ekerö kommun blir således skyddat för framtiden. Besökare ska inte ses som ett mål, utan som ett medel för att utveckla platserna och göra kommunen till en ännu bättre plats att bo och verka i. Ekerö kommun, med sina två världsarv, kan ju faktiskt kallas världsarvskommunen!

Men arbetet med Sveriges världsarv sagnar idag ett reellt statligt stöd. På andra håll i Norden och i resten av världen finns en statlig grundfinansiering för verksamheter kopplade till världsarven. Ekerö kommun har nu satsat på Hovgården under ett par år, med stöd från Region Stockholm och Riksantikvarieämbetet, och detta är fantastiskt bra. Jag hoppas att det blir möjligt att fortsätta engagera sig i frågan, trots bistra ekonomiska tider.

HOVGÅRDEN PÅ AGENDAN I RIKSDAGSHUSET

I oktober ledde föreningen Världsarv i Sverige tillsammans med Svenska Unescorådet ett välbesökt riksdagsseminarium. Vi presenterade samtliga av Sveriges världsarv, de fantastiska insatser som görs runtom i landet och de ut-

maningar vi har i arbetet. Mottagandet var över förväntan. Redan där och då bestämde sig en skara riksdagsledamöter för att sätta samman en arbetsgrupp med fokus på världsarvsfrågan och behovet av ett statligt stöd, och dagen efter seminariet lyfte en av de deltagande ledamöterna frågan till kulturministern i riksdagen. Kanske är drömmen om statlig finansiering nu närmare att besannas än någonsin förut.

Oavsett hur det blir i framtiden är jag enormt tacksam för att ha fått arbeta som världsarvssamordnare vid Hovgården! ■

Faravid Svalfors af Ugglas

PROJEKTLEDARE/VÄRLDSARVSSAMORDNARE
EKERÖ KOMMUN

Sättra snickeri AB

lämnar ogärna Adelsö. Så om du vill ha en ny terrass, eller hjälp med det där du inte hann med på huset. Vi gör även robusta utomhusmöbler, planteringsbord mm.

Adirondäckstol
i tryckimpregnerat trä mår bäst att stå ute året om.
2200 kronor eller två stycken för 4000 kronor

Tommy Hindstam
0703-879194

Adelsöfilmen Varnagel

På sin fritid jobbar Faravid som filmskapare med världsarvet Birka och Hovgården. Filmen Varnagel är en pilot för en tv-serie.

Stillbild från Varnagel med bland andra de lokala skådespelarna Isac Weibring och Fredrik Ejemo.

Stillbild från Varnagel.

Stillbild från Varnagel med skådespelaren Margareta Strand.

Den senaste filmen heter Varnagel och är en pilot för en tänkt teveserie som ska utspela sig på Adelsö och Björkö i början av åttahundratalet. Teveserien är planerad att bli lite som en blandning av Braveheart, Game of Thrones och Ronja Rövardotter – med bland andra de lokala stjärnorna Suzanne Reuter, Marina Nyström och Johan Hedenberg, samt den lokala producenten Karolina Berkell – och ska i allra möjligaste mån spelas in på Adelsö och andra ställen i kommunen. Pilotfilmen har hittills visats på bio vid tre tillfällen, för fullsatta

salonger, och har fått mycket bra gensvar. Nu pågår arbetet med att pitcha serien för de produktionsbolag som vi helst arbetar med. Om allt sedan går väl och serien blir av kommer många i kommunen att kunna medverka i produktionen på olika sätt. Serien handlar om två mäktiga ätter på Adelsö, som i en dramatisk tid förs allt närmare en sammandrabbning. Kampen om Hovgården har börjat! ■

Faravid Svalfors af Ugglas
FILMSKAPARE

GETR

**All reklam,
design och print!**

Högsta kvalitet
till bästa pris!

Beställ eller kontakta oss på
info@getr.se
076-242 44 43

www.getr.se

BIBLIOTEKET KOMMER TILL ADELSÖ

Ekerö bibliotek planerar regelbunden verksamhet på Adelsö. Vad sägs om barnteater och IT-suport?

Mycket att välja bland i Adelsö bibliotekshörna. FOTO: OVE WESTERBERG

En trio från huvudbiblioteket på Ekerö kom den 11 oktober till möteslokalen Jollen i Hembygdsgården för att ge en första information om planerna att ha regelbunden verksamhet även på Adelsö. Närvarande på träffen var också en kvartett adelsöbor.

Förslagen om vilken typ av verksamhet som skulle kunna bedrivas spände över ett brett spektrum, allmänna världsarvsstudier, fördjupning i Hovgårdens historia, IT-suport, författarbekämp, barnteater, språkcafé.

Ett uppföljande möte planeras då man förhoppningsvis kan fastställa ämnesvalet. Mycket hänger dock på hur stort gensvar adelsöborna visar för erbjudandet. Eftersom bibliotekskassan och personalresurserna är ganska begränsade kommer besökserbjudandet att gälla främst onsdagar vid lunchtid.

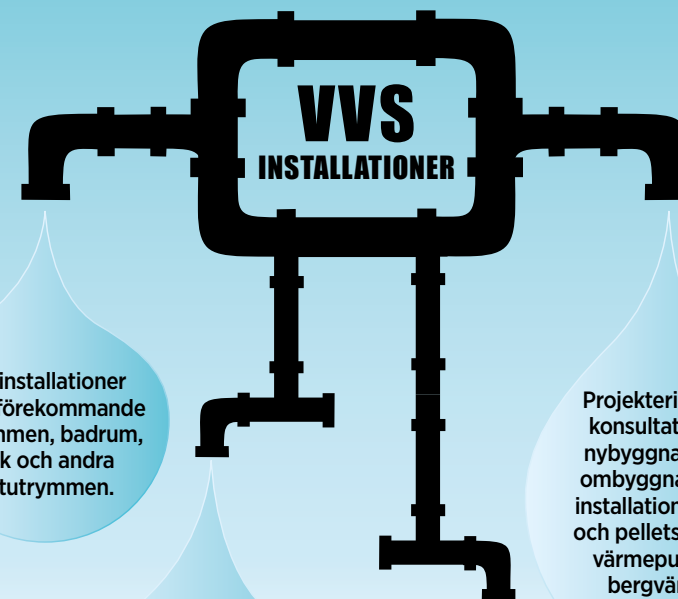
Säkert är dock att samtliga böcker i vår bibliotekshörna byttes ut i månadsskiftet oktober/november. Bytet till nya fräscha böcker sker två gånger per år.

Förutom huvudämnet för dagen diskuteras även misskötseln av världsarvet Hovgården med bökande vildsvin, vildvuxna nyponbuskar och stor brist på informationsskyltar.

Mötesrummet Jollen, som hyrs av Ekerö kulturförvaltning, är främst öppet för turistinformation, biblioteksbesökare samt spontana och tillfälliga möten. Vill man boka in en stående tid efter klockan 16 så får man hyra lokalen från Ekerö Bostäder mot en avgift. ■

Ove Westerberg

ALSNÖ RÖR AB

Auktoriserat
VVS-företag

Mälbyvägen 18, 178 92 ADELSÖ, alsno@telia.com
Anders Johansson, 070-565 15 10, 070-595 90 56

Hagalund 2023. Dagens ägare Jan och Gunilla Bystedt står framför. Det gamla huset utgör stommen och skorstensstocken m.m. i det nya huset. FOTO: BJÖRN RYDBERG

TORPET HAGALUND 150 ÅR

– I samma släkt i fem generationer

Torpet Hagalund stod klart 1866. Det hade byggts av torparen i Samting, Anders Andersson, och hans hustru Anna.

Anders Andersson var farfars farfar till Gunilla Bystedt. Anders och Anna gifte sig år 1847 på Adelsö. Anders och Anna kom 1852 till Samting. Såväl Samting som Hagalund hörde då till Grindby.

På torpet fanns en ko, en gris och höns. Sista kon såldes till Hallsta på 40-talet. Systerrarna Tahty och Birgitta har berättat att de fick vandra med kon till pappa Albin Lundin på andra sidan ön. Den odlingsbara marken var då 1,6 hektar. Timret i huset har åldersbestämts på laboratorium i Lund till vinterhalvåret 1852–53, vilket betyder att träden fälldes första vintern man bodde i Samting. Anders och Anna fick sju barn, varav tre dog som spädbarn. Sonen Arvid tog över Hagalund när Anders dog 1895.

Anders son Arvid Andersson (Gunillas farfars far), född 1863, gifte sig med Amanda Gustafsdotter från Öland och fick med henne tre barn. Familjen bodde i Lillskog och Portugal innan Arvid blev arrendator på Hagalund efter sin far.

Hagalund troligen 1911. Gunillas farfars far Arvid med familj.

Gunillas farfar Erik Andersson var född 1889 i Lillskog. Som ung arbetade han i Stockholm och träffade där Ida Pettersson från Tyresö. Erik och Ida fick två söner. Efter elva år som arrendator, blev Erik 1927 ägare till Hagalund med mark på cirka fem hektar. Säljare var familjen Bellander, den tidens ägare till Grindby. Ända till år 1941 arbetade Erik långa perioder i Stockholm och hyrde ut Hagalund till olika familjer. Ida avled 1936, bara 45 år gammal. Erik gifte om sig 1941 med Ester Andersson, född 1890. Erik och Ester bosatte sig nu för gott på Hagalund. Erik försörjde sig i första hand som timmerman.

Gunillas far Gunnar Andersson och änkan Ester ägde Hagalund gemensamt efter Eriks död 1963. Ester bodde kvar ensam. Underdeck-

nad kommer ihåg att han och hans kamrater på 60-talet körde bullrande mopeder på vägen som går intill ytterdörren. Det ogillade Ester av begripliga skäl. Efter några år flyttade hon till Ekgården och Hagalund stod obemannad i cirka 15 år. Ester dog 1982. Gunnar hade bott i Stockholm sedan 1930-talet. Han avled i Minneberg år 2012.

Gunilla Bystedt, Gunnars dotter, och hennes man Jan har i dag Hagalund som fritidsbostad. Huset har bokstavligen renoverats från grunden. Både Gunilla och Jan är intresserade av öns historia och släktforskning, vilket lett bakåt till Olof Bengtsson, bonde på Kurön 1674–1719, och Gunillas farfars farmors farfars mormors far. ■

Björn Rydberg

Mälaröarnas nyheter

– OM MÄLARÖARNA SEDAN 1949 –

Visste du att...

Enligt en undersökning från RAM (Research and Analysis of Media) läser 16 800 av kommunens 21 000 invånare i åldern 16 till 80 år tidningen plus att 84 % tycker om eller tycker reklamen är okej i tidningen. Motsvarande siffra för Facebook och Instagram är bara 39 % respektive 42 %

Gjord för Mälaröbor, av Mälaröbor på Mälaröarna

HALLSTA BY

– DESS TIDIGA HISTORIA

De olika grusvägarna slingrar sig fram i mjuka krumbukter mellan äldre och yngre hus, för fritidsboende så väl som för bofasta. Ibland omsluts vägarna av granskog och slutna syrenhäckar, ibland kan blicken leta sig fram mellan fruktodlingar och över öppen åkermark.

En vindstilla höstdag kan det kännas som om vi som tillbringar vårt liv och vår dag i Hallsta är de som funnit denna pärla, men århundraden före oss har andra gått till fots längs vägar och stigar och slitit ofattbart hårt för att utvinna gröda ur dess marker.

Forskare har funnit att Hallsta omnämns i jordeböcker så tidigt som från år 1540 och framåt – men enligt Riksantikvarieämbetet omnämns markerna som kommer att kallas Hallsta redan så tidigt som 1300. Därefter tar vi i denna återblick ett stort kliv framåt i historien.

År 1644 skänks Hallsta som kronohemman till Kaspar Lilliecrona – en person med en närmast makalös karriär bakom sig. Han började som dräng hos Karls IX och slutade som krigskommissarie – en form av tjänsteman som i krigstid, i fält, ansvarade för bland annat ekonomi – under trettioåriga kriget i Tyskland 1631.

Ett knappt decennium efter Lilliecronas död, 1701, köps Hallsta som skattehemman av karduansmakaren Henrik Hoffman. Hallsta består då av två kronohemman, två gårdar,

Hallstaidyll. FOTO: LOTTA PERSON

om vardera tre öresland samt ett örtugland¹. Att de var kronohemman, kronojord, innebar att jorden tillhörde kungen och kronan men uppläts för enskilda bönder att bruka, mot arrende, ränta.

Kronan var dock i trängande behov av kontanta medel, bland annat för att bekosta Karl XII:s krig mot Ryssland, och började sälja av kronoegendomar till brukaren (som hade förköpsrätt) eller till andra intresserade. På detta sätt blev kronohemman istället skatteegendomar som fullt ut ägdes av köparen och

Välkommen till Hallsta. FOTO: LOTTA PERSON

dennes arvingar. Ägaren betalade nu skatt för jorden. Denna typ av överlåtelse kallades skatteköp och ledde till att en stor del av tidigare kronojord i Sverige kom att ägas av självägande bönder.

Den som 1701 köper Hallsta av kronan är alltså karduansmakare – en form av garvare² som arbetade med finare sorters skinn som efter garvning användes i exempelvis ridsadlar, möbler, skor och inbundna böcker. Råvaran var får-, get- och kalvskinn. Köpesumman var drygt 305 daler – vid denna tid ett internationellt gångbart mynt för främst utrikeshandel, baserat på ett givet silvermått.

²Garvning utgör en form av konservering som gör skinn mjukt och hållbart. Karduanmakare, tillsammans med tre andra garvarehantverk, ingick i det gamla skröväsendet i Sverige. Karduanmakargatan i centrala Stockholm är uppkallad efter detta yrke.

Förutom köpebrevet från 1701 har hembygdslaget inte hittat något underlag som berättar om Hallsta förutom i handlingar från 1773, alltså drygt 70 år senare. Där nämns nya ägare i samband med storskifte³ av egendomen.

De nya ägarna heter Lars och Gustaf Sundholm, far och son. De kommande decennierna sker olika former av överlåtelse som resulterar i mindre och mindre ägor. En av dem som kontinuerligt under denna tid köper upp mer och mer mark är Jan Jansson. År 1795 äger han lika mycket mark i Hallsta som Lars Sundholm ägde 1771. Jan Jansson köper även hemman i Lindby, Hovgården och Gredby. Det är också Jan Jansson som 1823 beslutar att uppföra en mangårdsbyggnad i Hallsta, med en motsvarande byggnad på Björkö som förebild.

Denna mangårdsbyggnad finns kvar än idag, mitt emot ett stort antal brevlådor i en av alla krökar längs Hallstavägen – exakt 200 år senare. ■

Lotta Person

³ Storskifte. En jorddelningsreform för att rationalisera och effektivisera jordbruket genom omskiftning av åker och äng till färre och större tegar. Efter inspiration från bland annat England.

KÄLLA:

Adelsö hembygdslag har genom årtionden lagt ner mycket arbete på att samla in information om flera av Adelsös olika byar. Inte minst Kalle-Ville Jakobssons och Stig Collbergs efterforskningar har bidragit till denna text. Nationalencyklopedin utgör källa för viss faktakoll kring bland annat måttenheter och mynt. ■

¹ Ett markland var under medeltiden i Svealand ett mått på värdet av en jordegendom, knutet till avkastningen snarare än till arealen. Även kvarnar och andra tillgångar, till och med sjöar, kunde värderas i markland. Ett markland = 8 öresland = 24 örtugland = 192 penningland.

NY PRÄST MED SÄRSKILT ANSVAR FÖR ADELSÖ OCH MUNSÖ

Adelsönytt har intervjuat Ekerö pastorats nya komminister (präst) med särskilt ansvar för Adelsö – Munsö. Hon heter **Anna Unghammar** och tycker att hennes jobb är *a match made in heaven*. ”Det finns så mycket gott här ute och Adelsö är unikt”, säger hon.

Välkommen till Adelsö och Munsö kyrkor! När började du?

Jag prästvigdes i januari 2023 och blev placerad som pastorsadjunkt i Ekerö pastorat. Det var en ”match made in heaven”! Jag är så glad att vara här. När det blev en komministertjänst ledig, med särskilt ansvar för Adelsö – Munsö, sökte jag och fick den.

Var arbetade du med innan du kom hit?

Som ung jobbade jag flera år med tv-produktion, bland annat som reporter och researcher, men längtan efter att engagera mig mer i kyrkan blev påtaglig. Parallellt med mina teologistudier arbetade jag tio år som församlingspedagog i Vallentuna. Men jag tror att jag är bättre som präst, faktiskt. Jag får använda mer av hela mig.

Hur länge har du arbetat inom Svenska kyrkan?

Jag har haft olika uppdrag inom Svenska kyrkan sedan 2008 ungefär, och känner mig väl förtrogen med Svenska kyrkans liv. Jag älskar det andliga hem som kyrkan i bästa fall kan vara. Här är du välkommen som du är, i livets alla skeden.

Vad vet du om Adelsö, Munsö och Ekerö?

Första gången jag kom ut till öarna blev jag tagen av hur vackert det är! Men det är inte bara vacker natur och anrik kulturbygd, utan

också ett stort lokalt engagemang. Ekologisk medvetenhet, konsthantverk, historia, friluftsliv, körsång, musik! Här finns så mycket som väcker livsandarna! Jag var med på vandringsledens öppnande på Kristi Himmelsfärd. Då får man ju träffa många av föreningarna. Det var jättekul! Jag kommer att vara med på föreningsrådets möten framöver.

Var bor du – och hur går det att ta sig till jobbet därifrån?

Jag bor i Stäket, Järfälla. Eftersom jag åker ”åt rätt håll” så slipper jag en del av bilköerna på morgonen. Jag bor med min man och tre tonåringar som just nu är svåra att flytta på.

Vad har du för tankar kring verksamheterna i Adelsö och Munsö kyrkor? Och kring samarbete med föreningarna på Adelsö?

För mig är det viktigt att församlingsborna får ha inflytande över sin kyrka. Men jag skulle gärna uppmuntra fler att komma på våra gudstjänster! Ofta medverkar våra fina körer, Ad Mundi eller Sonorakören. Att fira gudstjänst är att ge sig själv en stund i stillhet och bön, där Gud fyller oss med kraft för att orka med alla våra plikter i livet. På somrarna är det konserter ibland som skulle ha kostat många hundralappar inne i stan.

Till dig som bor på Adelsö och läser detta vill jag säga att jag som församlingspräst finns här för dig, både för självavårdande samtal och

som möjlig partner i kulturella och sociala evenemang.

Vi vill kroka arm med alla goda krafter och vara en partner i det. Som en aktiv del i vardagslivet, både vid särskilda event – såsom Birkakörens konserter – och att finnas där för församlingsborna. Det kan ju vara att man behöver samtalskonst i livsfrågor. Liv och död är ju närvarande hela tiden.

Har du någon framtidsspaning? Hur kommer det att gå för Svenska kyrkan och Ekerö pastorat, medlemsmässigt, ekonomiskt?

Vi har väldigt många ungdomar som är anmälda till konfirmation nu, det är en växande

Anna Unghammar, präst i Adelsö och Munsö.
FOTO: TOMAS SUNDKVIST

verksamhet. Ungdomar idag har inte en syn på kyrkan som kanske tidigare generationer hade, som dogmatisk förmyndare som pekar finger. De är nyfikna. I en orolig värld vill allt fler mötas kring ljuset och hoppet. Gud kallar var och en av oss, tänker jag. Jag räds inte sjunkande medlemsiffror,

men varje medlem är viktig för kyrkans liv och sociala arbete. Du behövs! Välkommen att höra av dig! ■

anna.unghammar@svenskakyrkan.se

Tel: 073 - 079 16 40

Gunilla Dykhoff Sternelius

NYINFLYTTAD PÅ ADELSÖ?

VÄLKOMMEN TILL ÖNS FÖRENINGAR!

Adelsö har ett mycket rikt föreningsliv. Det finns något för alla och i det här nummeret av Adelsönytt vill vi särskilt välkomna er som är nyinflyttade till Adelsö. Vi tänker också på dig som har varit adelsöbo en tid men ännu inte hittat till någon förening.

Så hjärtligt välkomna till: Adelsö idrottsförening, Birkakören, Värna Adelsö, Världsarvsteatern, Adelsö Hembygdslag, Alsnu Vikingar, Svenska kyrkan, Adelsö Evenemang och Adelsö Smedja.

Förutom dessa finns det andra grupper och samarbeten på Adelsö. (Om du har Facebook, sök på "Adelsö" så får du se!)

Information om de olika föreningarna hittar du på kontaktsidan på Adelsö föreningsråds webbplats, <https://www.adelso.se/kontakt.html>. Hör av dig till föreningsrådet om du eller någon du känner behöver få informationen översatt eller på lättare svenska. ■

Redaktionen

ADELSÖ VANDRINGSLED RUSTAR FÖR 30- ÅRSKALAS

Adelsö vandringsled fyller 30 år på Kristi himmelfärds dag den 9 maj 2024. Inför nästa års födelsedagskalas upprustar ledfixarna Mats Lundgren, Raymond Larsson, Olle Weslien och Ove Westerberg stigarna med rejäla spänger på ledens geggigaste ställen. I planerna ingår även ett gruslass på ett extra blött ställe vid Sättra och flera bänkar för att vila trötta vandraren. Vid Kunstabeget monteras en repledstång på brantaste stället, även informationsskyltarna kommer att få en uppfräschning.

Röda spåret går mellan Färjebacken och Hovgården.
FOTO: OVE WESTERBERG

Dittills har stigarna, som underhålls av ideella krafter, haft en ganska mager kassa för att kunna införskaffa underhållsmaterial. Ekerö kommun har nu insett värdet av att ha en välfungerande vandringsled på Adelsö och därför örönmärkt en upprustningssumma på 50 000 kronor.

Parallellt med vandringsledslyftet håller gruppen och Anders Gustafsson på att ta fram en ny turistkarta med hjälp av Kalle Runristare. Det har hänt mycket på vår ö sedan förebildskartan från 1994 gavs ut.

Vandringsledsfixarna Raymond, Mats och Olle.
FOTO: OVE WESTERBERG

Adelsö vandringsleds högsta punkt på Kunstaberget.
FOTO: OVE WESTERBERG

Adelsöborna liksom besöksmålen har blivit fler vilket upptäckts av allt fler besökare från grannöarna och fastlandet. Förutom Adelsö vandringsled har ytterligare en vandringsled iordningsställt, Röda spåret, som är cirka 3,5 kilometer lång och börjar vid färjebacken och slutar vid världsarvet Hovgården. Så för att guida besökarna var det läge för en modernare kartvariant.

I vänta på den tryckta nya kartan finns ju digitalalternativen på www.adelso.se eller www.naturkartan.se (där du även hittar den uppskattade appen Naturkartan). ■

Ove Westerberg

REKORDSOMMAR FÖR SMEDJAN

Adelsös egen kulturoas Adelsö Smedja bjöd för sjunde året i rad på en mycket uppskattad och välbesökt gallerisommar. Under åtta helger, från 24 juni till 13 augusti, fick de rekordmånga besökarna möjlighet att träffa närmare 40 konstnärer och konsthantverkare.

Och det är inte bara konsten som lockar, den unika miljön i och utanför galleriet är bara den en egen besöksdragare. För många adelsöbor har gallerihelgerna blivit den givna träffpunkten över en fika och delikata bakverk.

Smedjans marknad 5–6 augusti lockade även den många besökare. På lördagen hade Gammalt & Nytt bakluckeloppis intill, vilket

Adelsö smedjas marknad lockade rekordmånga besökare. Noble Farmings grönsakslager tömdes snabbare än beräknat. FOTO: OVE WESTERBERG

gynnade besökstillströmningen för både Smedjan och loppisen.

Nu rustar de åtta medlemmarna i "smedjangänget" för kulturoasens åttonde gallerisommar. ■

Ove Westerberg

ADELSÖ HEMBYGDSLAG SOCKENMAGASINET

Sockenmagasinens historia är i korthet den, att man där skulle lagra spannmål från goda år till missväxtår. Man räknade med att på en tioårsperiod så var det ett riktigt missväxtår och två-tre år med dålig skörd.

1776 ansökte Adelsö om att få bygga ett sockenmagasin:

"Kungl Maj:ts Nådiga Resolution angående af Invånare i Adelsö Socken och Stockholms län ingången förening om ett Sockne Maga-

Sockenmagasinet idag. FOTO: AGNETA COLLBERG

zins inrättande derstädes, Gifven i Lägrret på Ladugårsgärdet den 4 juni 1776."

Det fanns tydliga instruktioner hur magasinet skulle byggas och underhållas.

"Det vid vestra sidan om Adelsö Kyrka på en af Kyrkovallens upphöjd plats nu uppbyggde Sockne Magaxin, med 2ne bottnar dubbla brådtak, dörrar och luckor skall till alla delar af Magaxins Intressenterne framgent

vid magt hållas, och när det med tiden kan förfalla, åter ånyo på samma ställe och lika sätt uppbyggas, förmodande att timmer dertill af någon Krono skog äfven då kan erhållas."

Delägarna var socknens alla (lustigt nog 12 3/4) hemmansägare och åbor. En åbo är enligt Svensk ordbok "person som har stadigvarande besittnings- och nyttjanderätt till någon annans jord, vanligen kronans; vanligen i fråga om en ärftlig rättighet".

I magasinet skulle det finnas 60 tunnor spannmål.

Som grundplåt deponerade Herr Hofkammereraren och Riddaren af Kongl Maj:ts Wasa Orden Herr Johan Christjernin Danielsson tio tunnor. Övriga delägare satte in minst tre tunnor var, varav hälften råg och hälften vete.

Magasinet var öppet för utlåning i mars och april varje år. Det var i första hand delägarna som fick låna. Det spannmål som inte lånades ut såldes till höga värpriser och köptes tillbaka senare under året, när priserna sjunkit. Vinsterna från försäljningen, och de räntor som bolaget fick för den utlånade spannmålen när lånen betalas tillbaka i november, fördelades sedan. Räntan bestod av spannmål – en fjerding per tunna för bolagens delägare, sex kappor för andra sockenbor. En fjerding är 1/8 tunna – alltså 12,5 procent i ränta. En kappe är 1/32 tunna, så sex kappor blir 19 procent. Källa: Svensk historia – Hans Högman, Gamla mått och vikter, www.hhogman.se/matt_vikter.htm

Som ränta på de tio tunnorna spannmål från Herr Hofkammereraren och Riddaren Johan Christjernin Danielsson skulle varje år tio fjärdingar säd lämnas till socknens fattighjon, för deras utspisning från Stenby säteri. Räntan för de övriga 50 tunnorna fördelades så att hälften såldes och lades i en reparationsfond för magasinet och andra av socknens byggnader. En fjärdedel gick till magasinistföreståndarnas lön och en fjärdedel

till klockaren "till understöd för dess besvär med Sockne Scholas hållande".

Sockenmagasinet har senare flyttats och står nu på Stenby gård bakom stenmuren. ■

Alf Ohlén och Agneta Collberg
ADELSÖ HEMBYGDSLAG

FÄRJAN FÖRR

Hembygdslaget vill gärna nu och framöver dela med sig av gamla foton från sitt arkiv där man kanske kan känna igen sig nu för tiden.

1940-tal. Mahognyvillan. Original Britt Björk.

1950-tal. Adelsö färjeläge, flygfoto.

Här är några bilder från färjan, där det inte finns många hus förutom "Mahognyvillan" och affären. Vi vet inte mycket om Mahognyvillan men tror att det var arbetarbostad till tegelbruket. Men Anita Björk i Sjövik har mer att berätta:

"August och Elna som byggde vårt hus, ska visst ha bott där. Vår tomt tillhörde Tegelbruket och styckades så småningom av 1962, men de fick tillåtelse att bygga redan 1932. Vi tror att bodarna nere vid sjön hos oss har tillhört Mahognyvillan. Där fanns ett dass och ett hus för grisen. Att den kallades Mahognyvillan var nog för att den var speciellt byggd med stora tak, det var två lägenheter där nere och en ingång på ena sidan till övervåningen där det också bodde arbetare. På vår tomt finns det ju också en jordkällare och en tvättstuga som även de måste ha tillhört Mahognyvillan." ■

Agneta Collberg
ADELSÖ HEMBYGDSLAG

HEMBYGDSDAGEN 12 AUGUSTI 2023

Vimmel och mingel. FOTO: BARBRO CARLSSON

Mats Lundgren och Ulrika Lindgren gillar härligt nybakat tunnbröd. FOTO: BARBRO CARLSSON

Inger Danielssons mattor i vackra färger.
FOTO: GUNILLA DYKHOFF STERNELIUS

Adelsö Evenemang

FOTO: LASSE CARLSSON

Sekretariatet på Adelsö runt. FOTO: SABINA BERGQVIST

ADELSÖ RUNT 1 JULI

Återigen blev det ett lyckat Adelsö runt! Drygt 150 startande fordon som tog sig runt denna soliga dag. Det var mycket folk på området hela dagen som tittade på alla fina fordon, åkte karusell, hoppade hoppborg, fikade och åt mat. Nytt för i år var att publiken kunde vara med och rösta fram sina favoritfordon i fyra olika kategorier vilket blev väldigt uppskattat! Sammanfattning: succé! ■

Sabina Bergqvist
ADELSÖ EVENEMANG

Även tvåhjulingar behöver kärlek.

FOTO: SABINA BERGQVIST

Ägarna av veteranfordonen informerar gärna om sina pärlor. FOTO: SABINA BERGQVIST

Tänk att få sitta i en brandbil!
FOTO: FRÅN FACEBOOK

Mycket hopp och lek på Barnens dag. FOTO: FRÅN FACEBOOK

BARNENS DAG 22 JULI

Succén var ett faktum. Alla förväntningar slogs med hästlängder! Uppskattningsvis kom drygt 200 barn och lika många vuxna på Barnens dag. Wow alltså! Vi har aldrig sett så många starka hoppande ben på samma plats. Och vilket tålamod i kön till ansiktsmålning! Nästa år får vi dubbla personalstyrkan. Tack för att ni kom och åt slut på exakt alla glassar

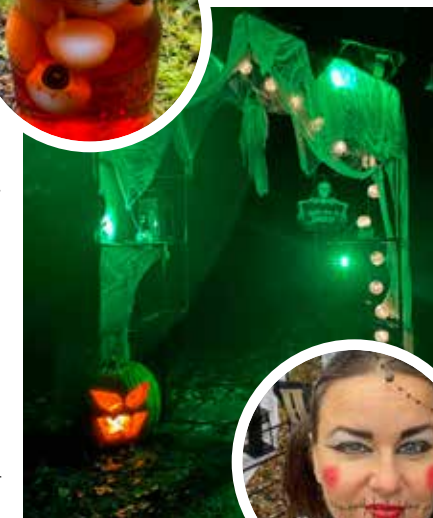
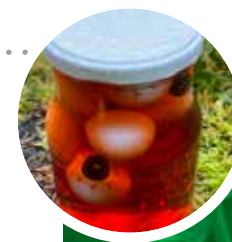
som Café Hovgården köpt och all vår och Adelsö IFs korv! Det var så mysigt att se er hänga och leka med era familjer och kompisar! Och sitta er igenom hela maskinparken: brandbilen, lastbilen, skogsmaskinen och grävmaskinen Tack Adelsö brandförsvaret, Björks åkerier och Molins schakt! Hoppas att vi ses nästa år igen. ■

Sabina Bergqvist
ADELSÖ EVENEMANG

HALLOWEENPROMENAD 4 NOVEMBER HU! LÄSKIGT I REGNET

I slutet av höstlovet förvandlades skogen vid Norrängen till en spökskog. Trots ihållande regn kom 49 tappra barn på eftermiddagen och på kvällen kom 24 modiga barn – totalt 73 barn! Det är så kul att denna "covid-aktivitet" lever vidare och att flera vill gå slingan år efter år. Det var första gången det fanns möjlighet att gå slingan i mörker och det blev riktigt lyckat, så redan nu planerar vi för hur vi kan utveckla det till nästa år! ■

Sabina Bergqvist
ADELSÖ EVENEMANG

Nöjd och stolt ordförande.
FOTO: CARINA LARSSON

VILDSVINGILLE PÅ ALSNU GÅRD

Vi i **Alsnu** vikingar ställde till med vildsvinsgille i början av oktober. Redan förra hösten tjuvstartade vi faktiskt när vi bjöd in våra medlemmar som jobbat under året på tackgille. Då gjordes det i liten skala, bara medlemmar var inbjudna och några tog med sig gäster. En av gästerna sa "Det här var det godaste jag någonsin ätit!" – så vi kände oss tillräckligt modiga för att göra det i stor skala. Därför uppgraderade vi hela tillställningen och bjöd in fyra gånger fler gäster! Detta krävde förstås en hel del förarbete. Tack vare det fick vi äntligen ändorna ur vagnarna och byggde klart de sista väggarna i huset och lerklinade dem. Det snickrades bord, bänkar och ljusstakar.

Lars sköt de båda vildsvinen, frös ned dem och tinade upp dem. Magnus tillredde dem över två öppna eldar nere vid Alsnu gård. Just den här dagen blåste det nära nog storm och det var fem grader varmt. Efter några timmars grillande mättes temperaturen och den var på

Richard inspekterar det färdiggrillade vildsvinet.
FOTO: MALIN RIKARSDOTTER AHLIN

minus! Värmen från elden blåste bort! Som alla vikingar alltid gjorde googlade vi förstås efter hjälp och lösningen blev att bygga en sarg runt hela eldstaden. Fult som stryk, men det fungerade. Köttet blev äntligen grillat.

Inne i huset fejades det så att alla gäster fick sittplats med ordentligt ljus. Elden i mitten av huset brann hela dagen för att värma upp luften till en behaglig temperatur och så att det skulle bli så lite rök som möjligt. Huset är utformat med en röklucka i varje gavel uppe vid taknocken. Blåser det från sjön stängs den luckan och den andra öppnas och tvärtom för att röken ska ligga stilla uppe under taket och värma nedåt. Problemet var bara att vinden kom från alla håll samtidigt.

Thomas och Magnus serverade vildsvinet och gästerna tog för sig av tillbehören.
FOTO: MALIN RIKARSDOTTER AHLIN

Röken trycktes tillbaka ned i huset. Vi har aldrig haft det så rökigt som just den här kvällen.

När gästerna började anlända var vi ganska nervösa. Men det var helt i onödan, gästerna var genast med på noterna. De dansade när Johan ledde dem till Richards och min musik. De sjöng även med i kvädena, som jag skrivit i sånghäften. Däremellan njöt de av maten, omgivningen och varandras sällskap.

Vi kommer definitivt att göra om det här! Vi hade roligt och gästerna sa att de hade det också. Nästa gång hoppas vi på mer lätthanterligt väder ...

Håll utkik på www.alsnu.se för info om datum!

Det var fler än ovan nämnda som hjälpte till: Thomas, Johanna, Sara, Maria och Carina gjorde kvällen möjlig och jag kunde inte vara en stoltare ordförande.

Det här gör vi om! Kom och var med! ■

Malin Rikardsdotter Ahlin
ORDFÖRANDE, ALSNU VIKINGAR

ALSNU VIKINGARS SOMMAR

Alsnu vikingar har börjat åka till Björkö i sina vikingabåtar. Här syns båten Våga som både kan roas och seglas. FOTO: MALIN RIKARSDOTTER AHLIN

Alsnu vikingar blev inbjudna att hjälpa till under Magnus Ladulåsloppet. Vi hade oerhört roligt och vill gärna vara med nästa år! FOTO: MIKAEL LINDGREN

Det är inte bara arbete och äventyr i Alsnu vikingar. Man får även vila och njuta av stunden.

FOTO: MALIN RIKARSDOTTER AHLIN

ADELSÖ IF ALLT ÄR ÖPPET FÖR ALLA

Nu känns det länge sedan, men ... Dagen före midsommar träffades de som ville och klädde midsommarstången. Adelsö IF (AIF) bjöd på fika. Midsommarafon deltog över 1 000 personer på traditionellt firande med dans runt stången och levande musik som Carina Einarson, Kenneth Einarson och Malin Rikardsdotter Ahlin stod för. Lotterier, chokladjul, skytte, fika med mera.

På Midsommardagen möttes Adelsö och Munsö i fotbollsmatchen Midsommarpokalen. Som Munsö vann i år.

AIF i samband med Midsommarpokalen-matchen som Munsö vann. FOTO: FACEBOOK

Hela sommaren spelades det boule vid Adelsövallen på lördagar kl. 14. Samordnare och kontaktperson: *Mats Larsson*.

3-5 juli anordnades det en tennisskola för barn på Adelsövallen, som Sabina Edelman höll i.

Full fart i Magnus Ladulåsloppet.
FOTO: JEANETTE THOUR

Barnens dag den 22 juli på Adelsövallen som AIF sponsrar slog rekord i år. Se Adelsö Evenemangs notis.

12 augusti: Magnus Ladulås-loppet sprangs med Märten Westerberg som drivande samordnare. I år var det 70 barn som deltog och runt 90 vuxna löpare. Medalj och glass, bulle och saft delades ut till alla barn som sprang. Även de vuxna som sprang fick gratis fika. Det var många som var nöjda med upplägget.

2 september: Grundkurs i frisbeegolf på Adelsövallen och dagen efter kördes KM på Frisbeebanan vid Adelsövallen.

2 december: Julmarknad på Dansbanan, Adelsövallen, i samarrangemang med Adelsö Evenemang

26 december: Traditionsenlig Annandagspingis i Hembygdsgården från kl.13.

Obs! Gå in på AIF:s hemsida med jämna mellanrum och se vad för roliga aktiviteter som händer framåt: www.svenskalag.se/adelsoif

Välkomna! Allt som händer på Adelsö är öppet för alla! ■

Jeanette Thour
ADELSÖ IF

Kören i kyrkan med körledaren Johan Wallnäs i förgrunden. FOTO: LASSE CARLSSON

BIRKAKÖREN JUBILERAR

2024 är ett jubileumsår för Birkakören. Vi fyller 50 år! Och det ska vi förstas fira.

Stärkta av förra årets bejublade ABBA-produktion – fyra stycken utsålda konserter – är vi nu igång och förbereder jubileumsföreställningen *Året var 1974* (arbetsnamn). Återigen en stor, krävande och rolig produktion som kommer att väcka minnen och känslor hos såväl oss som publiken. Allt under ledning av vår entusiastmerande körledare Johan Wallnäs. ■

Gunilla Dykhoff Sternelius
ORDFÖRANDE, BIRKAKÖREN

Stötta vår dagliga verksamhet
Blomverkstan och handla era julblommor hos oss. Vi säljer våra egendrivna amaryllis, adventsgrupper, dörrkransar, julkärvar m.m. Vi har även öppet i vår gårdsbutik som vi har tillsammans med Noble Farming och BondenKocken.

Öppettider varje dag 10-19, ring 070-202 99 63 för leverans eller frågor. Vi levererar kostnadsfritt inom Ekerö kommun.

tel: 08 560 521 00

Följ oss på

UNDER VINJETTEN BARN OCH UNG PÅ ADELSÖ
PUBLICERAR ADELSÖNYTT REGELBUNDET INTERVJUER
MED UNGA ADELSÖBOR. DE FÅR KOMMA TILL TALS,
SÅ OREDIGERAT SOM MÖJLIGT. HUR ÄR DET ATT VÄXA
UPP PÅ ADELSÖ? VAD ÄR BRA, VAD ÄR DÅLIGT?
VAD VILL DU SÄGA TILL DEM SOM BESTÄMMER?

EPA – HOLGERS ÄLSKADE (DYRA) HOBBY

Holger Fleischer är 17 år. Han är född och uppvuxen på Adelsö och bor i Lindby med mamma Jenny, pappa Magnus, labradoren Ipa och Jack Russell-terriern Sigge. Farfar bor inte långt ifrån, och morfar bor på Munsö. Trots lång resväg till skolan trivs Holger på Adelsö och med sin hobby, EPA-traktorn.

Holger Fleischer, 17 år.

FOTO: GUNILLA DYKHÖFF STERNELIUS

Huset där familjen bor är egentligen två, ett litet torp och en härlig utbyggnad med tak upp inock och loft. Öppen planlösning, stora fönster och ljuvlig Mälarsikt. Holger berättar och visar:

– När jag var liten så bodde vi i gamla huset. Sen byggde pappa ut det här.

Holger, som kallas Hogge bland sina vänner, går elprogrammets andra år på Sankt Eriks gymnasium vid Fridhemsplan. Färden dit tar ungefär två timmar och 20 minuter.

– Alla i skolan kollar på mej när jag visar var jag bor nånstans: Va, finns det ingen skola närmare? Jag ba', joo. Men ska jag åka hela vägen, då kan jag lika gärna åka fem minuter extra till den skolan där jag vill gå.

Känner du ändå ibland att "Jag blir galen, kan vi inte flytta närmare stan"?

Holger skrattar till.

– Det har jag sagt till mina föräldrar i många år. Att det suger ganska mycket när man går i

skolan. Och dom har sagt att dom förstår det. Men det kommer bli bättre snart. Nästa år kan jag skaffa bil.

Men än så länge är det EPA-traktorn som Holger får förlita sig på. Han förklarar:

– När du bor här ute måste du ha ett fordon. Det är ingen av oss tonåringar som jag känner här ute som inte har ett fordon, för att komma till färjan. För det går inga bussar för oss här ute så tidigt.

Vi vuxna, tar vi hänsyn till er i trafiken?

– Både ja och nej. För det mesta när man åker åt sidan, då tackar ni. Men på kvällarna ibland

Hogge med sin kära EPA. FOTO: GUNILLA DYKHOFF STERNELIUS

så kan det komma bilar som drar om för fort, fast det är en kvart kvar till färjan. Jag hinner i 30 och dom ligger i 120. Hur kan man ha så bråttom? Men 90 procent är snälla.

När började du med EPA och hur kommer det sig att du är intresserad av det?

– Det var precis innan jag fyllde 15. Några polare från Tappen och jag, vi tänkte att vi bara skulle åka runt och ha kul med dom. På vintern, när det är för kallt för moppen. Då var det nytt för oss, så vi tyckte det var jättecoolt. Och min tjejkompis köpte en liknande Volvo. Sen slutade det med att vi var ett litet gäng som köpte.

Finns det ett EPA-gäng på Adelsö?

– Ja, vi har några bilar på Adelsö. Kanske tre epor och fyra moppebilar.

En EPA drar mycket bensin, hur klarar du det ekonomiskt?

Holger ler nöjt.
– Det är fördelen med att bo på en bondgård. Jag hjälper till här hemma, så får jag soppa-pengar av farsan. Det finns alltid jobb att göra här hemma. Jag har hjälpt farfar hela livet. Enda skillnaden nu är att jag tar lite betalt så jag kan tanka och komma till skolan. Men ja, det är mycket pengar som går åt för det är ju långa sträckor. Vi tonåringar har CSN på 1 200 i månaden. Ska du tanka bilen på det så är det snart slut. Men det är en rolig hobby också. Vi gör det för att vi älskar det.

Var träffas ni och vad gör ni där?

– På somrarna brukar vi träffas vid MASK-backen. Den parkeringen är så stor så alla

moppepojkar kan åka runt och leka med sina moppar. Det kan vara tjugo trettio pers, om alla kommer ut. Vi snackar, bara är där. Spelar musik. Umgås och har trevligt. Man måste ju vara nånstans.

Är det på sociala medier som man säger "Nu ses vi här" eller hur vet man när man ska träffas?

– Vi som bor längre ifrån, som Stenhamra och Adelsö, vi brukar fråga om det kommer ut nån på kvällen, vi chansar inte. Alla som bor på Ekerö, dom kan ju bara kolla på kartan var alla är och komma ut direkt.

Hur kollar dom på kartan var alla är?

Holger visar mig Snapchat. Det myllrar av kompisikoner på Ekerökartan.

På Facebook finns det ibland griniga inlägg om sömnbrist. Är det något som du har varit med om?

– Spelat för hög musik på natten? (skratt)
Jaa ... När jag är på väg hem från färjan, då har jag fått kommentarer från familjekompisar: Vi hör dej varje natt! Och så skrattar dom bara, men jag ba': Jag ber så jättemycket om ursäkt. Så jag brukar sänka vid alla husen. Fast hög musik är ju ett sätt att hålla sig vaken också.

Är man för trött får man väl stanna en stund och sova.

– Ja, och det har hänt, när man missar tvåfärjan. Då sätter man på alarmeret på telefonen och tar en tupplur.

Vad tycker du om förslaget att färjan ska gå att kalla även klockan tre på natten?

– Ja, varför kan man inte kalla färjan klockan tre? Det känns ju som att dom byter, en kör på dan och en kör på kvällen. Varför är det en paus

mellan två och fyra? Men om du missar färjan med tvåbussen, då brukar dom vara snälla och komma tillbaka och hämta en.

Har du några särskilda planer för framtiden?

– Jag tänker plugga vidare inom el, jag går ju högskoleförberedande. Epan tänker jag sälja när jag fyller 18 och köpa en riktig bil. Så jag kommer nånstans lite snabbare.

Du kommer inte att sakna gemenskapen med eporna?

– Jo, man kommer ju sakna det. Men jag kommer bygga ljud i den nya bilen, så jag får samma känsla i den.

Finns det något som är bra med att bo här på Adelsö, tycker du?

– Ja, somrarna är ju magiska. Mina vänner vill alltid komma hit på somrarna, för att det är så fint. Vi har en brygga där nere (pekar). Så vi brukar vara här ute på somrarna och på vintrarna brukar vi vara hos dom. Lite längre in mot Ekerö och Stockholm.

Om du fick bestämma, skulle familjen flytta från Adelsö då?

– Hade du frågat mig för två år sen, då hade jag sagt att jag ville flytta. Nu: aldrig! Jag vill vara kvar. För jag är i princip klar med skolan och sen ska jag ut och praktisera. Då spelar det ingen roll var jag bor. Om jag har åkt den här sträckan alla år för att komma till skolan, då kan jag göra det två år till.

Det måste ju betyda att du ändå trivs här?

– Ja, jag trivs jättemycket. Jag känner jättemycket folk här. Alla känner i princip alla och det är en jättetrevlig ö. ■

Gunilla Dykhoff Sternelius

2023-2024

För att hålla dig uppdaterad om föreningarnas kommande evenemang på ön bör du besöka Adelsö föreningsråds gemensamma hemsida www.adelso.se.

LÖRDAG 16 DECEMBER KL. 15
Birkakören inbjuder till sin traditionella julkonsert i Adelsö kyrka.

SÖNDAG 17 DECEMBER KL. 15
Vi sjunger julens psalmer med Ad Mundi i Munsö kyrka.
Arrangör: Ekerö pastorat

JULAFTON, SÖNDAG 24 DECEMBER KL. 11
Samling vid krubban i Adelsö kyrka. *Präst:* Anna Unghammar.
Musiker: Carina Einarson

JULDAGEN, MÅNDAG 25 DECEMBER KL. 9

Julotta för morgontrötta i Adelsö kyrka. *Präst:* Anita Elweskiöld.
Musiker: Carina Einarson

ANNANDAG JUL, TISDAG 26 DECEMBER KL. 13
Traditionsenlig annandagspingis för hela familjen i Hembygdsgården.
Arrangör: Adelsö Evenemang och Adelsö IF

TRETTONDE DAG JUL, LÖRDAG 6 JANUARI
Julgransplundring i Adelsö hembygdsgård. Välkomna

alla barn och dansa ut julen. Har vi tur kommer tomten på besök också. Mer info på Adelsö Evenemangs hemsida och Facebook.

Arrangör: Adelsö Evenemang

SÖNDAG 18 FEBRUARI KL. 15
Requiemmässa i Adelsö kyrka

FEBRUARI/MARS
Skidresa till Romme. Håll koll på hemsidan och Facebook! *Arrangör:* Adelsö IF

VALBORGSMÄSSOAFTON, TISDAG 30 APRIL
Valborgsmässofirande på Adelsövallen med Birkakören som sjunger in våren, vartal, braständning m.m.

FEBRUARI/MARS:

Adelsö IF planerar att anordna en heldag i Romme Alpins backar för alla skidslugna.

VALBORGSMÄSSOAFTON, TISDAG 30 APRIL KL. 15-19 & ONSDAG 1 MAJ KL. 11-16
Alsnu vikingadagar vid Alsnu gård, nedanför fotbollsplanen. Den historiska platsen levandegörs framför allt genom upplevelser av olika slag: musik, sagor, gyckel och pilbågeskytte – samt marknad och mat att äta.
Arrangör: Alsnu Vikingar

KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG, TORSDAG 9 MAJ KL. 10-13
Adelsö vandringsled öppnas traditionsenligt varje år på Kristi himmelfärdsdag genom Adelsö föreningsråd. Denna gång är det dessutom 30 år sedan leden invigdes vilket kommer att uppmärksammas stort. Öns föreningar finns på plats längs leden för att bjuda på tilltugg och information. Vandrigen börjar vid Norrängens parkering.

Tack!

till våra annonsörer, sponsorer och bidragsgivare, för era tillskott till föreningen.

Dessa bidrag användes bland annat till:

- Tryck och distribution av tidningen Adelsönytt och annan information
 - Pris till årets Adelsöbo
 - Stöttning av evenemang och föreningar på Adelsö
- Och mycket mer.**

Mats Lundgren
VÄRNA ADELSÖ

ANNONS-PRISLISTA

Välkommen att annonsera i Adelsönytt

Helsida: 1 600 kronor
Halvsida: 800 kronor
1/4-sida: 400 kronor

GLÖM INTE ATT KOLLA PÅ ADELSÖS EGEN EVENEMANGSPORTAL

www.adelso.se

där du hittar fler evenemang när öns föreningar har spikat sina program för 2024.

Om Värna Adelsö

Föreningen Värna Adelsö samlar både bofasta och fritidsboende.

Vårt syfte är att slå vakt om Adelsös kultur och natur samt att främja möjligheterna att bo och arbeta på ön. Vi verkar för en framtida utveckling som inte tär på människor, natur och vårt historiska arv.

Vi arbetar bland annat med följande frågor:

- Allemansrätten. Markägare ska till exempel inte kunna hindra människor att bada och ströva i naturen.
- Vi vill slå vakt om Munsö skola. Återinför årskurs 4-6!
- Kulturlandskapet och strandskyddet ska värnas.
- Miljön i alla avseenden ska värnas.
- Färjan ska alltid fungera, även när det är stränga vintrar. Mer trafik under sena kvällar.
- Vi vill slå vakt om busstrafiken.
- Vi värnar vår lanthandel.
- Vi vill att vildsvinsstammen på ön minskas kraftigt.
- Vi slår vakt om Hembygdsgården.
- Hovgårdsområdet och Världsarvet bör utvecklas.

Värna Adelsö med drygt 600 medlemmar är öns största förening.

VÄRNA ADELSÖ STYRELSE 2022

ORDFÖRANDE

Anders Gustafsson, Skogstorp
Tel: 070-298 55 25
E-post: anders.gustafsson28@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE

Helena Abrahamsson, Lundkulla
Tel: 070-679 26 16
E-post: helena.abrahamsson@gmail.com

KASSÖR

Mats Lundgren, Marielundsvägen
Tel: 070-730 32 03
E-post: matslu3@gmail.com

LEDAMÖTER

Monika Engelhardt, Frutorp
Tel: 070-789 09 68
E-post: frutorp@hotmail.com

Andreas Gustafsson, Hovgården
Tel: 070-986 55 92
E-post: andreas.adelso@gmail.com

Siri Lundmark, Stenby
Tel: 070-248 21 23
E-post: siri.lundmark@hotmail.com

Lennart Rydberg, Lundkulla
Tel: 070-322 02 61
E-post: lennart.rg@gmail.com

Stefan Wählin, Ellholmen
Tel: 070-318 80 00
E-post: s.wahlin@hotmail.com

Jan Gertz, Gredby
Tel: 070-353 01 65
E-post: jan80taborist@gmail.com

Välkommen till AdeoCare

Hemtjänst som gör dig glad!

Vi är glada när du är glad.
Prata med oss om vad som är viktigt för dig. Vi är alltid nyfikna och idel öra. Låt höra!

Ekerö

Vill du ha hjälp
av hemtjänst
eller vill du byta
till oss

Hör av dig så
berättar vi mer.

08-560243 66

ADEOCARE

Det här är en del av det du kan få hjälp med. Hör av dig till oss så kan vi berätta mer.

Personlig omvårdnad Avlösning Inköp
Promenad Social tid Ledsagning
Matlagning Matlåda Samtliga städ insatser

Vi utför även boendestöd för dig som är i behov av det

www.adeocare.se
Sociala medier: Adeocare.se

Telefon (växel): 08-560 243 66

Adress: Adeocare Ekerö, Bryggavägen 110, Ekerö

DAGS ATT BETALA MEDLEMSAVGIFTEN

2024

Under de senaste åren har medlemsantalet i Värna Adelsö legat stabilt på över 600 medlemmar.

För 2023 blev det ytterligare ett år med ett medlemsantal väl över 650. Ett tydligt tecken på att föreningen både behövs och uppskattas. Låt oss nu behålla det eller rentav bli ännu fler för kommande år.

För dig som redan är med, hoppas vi att du vill fortsätta att vara medlem i Värna Adelsö även under 2024.

Alla som inte tidigare varit medlemmar är självklart också varmt välkomna.

Låt oss hjälpas åt så att 2024 blir ännu ett år med många medlemmar.

För mer information, se Värna Adelsös hemsida, under medlemmar:

<http://www.varnaadelso.se>

Ju fler vi är, desto tyngre väger våra argument i diskussioner med kommunen, myndigheter, bussbolag och organisationer m.fl. om Adelsös intressen och framtid.

Avgiften för 2024 är endast 50 kr per person. En mycket låg avgift. Föreningens styrelse och tidningsredaktion lägger ner mycket tid, engagemang och arbete. Alla i som jobbar för Värna Adelsö gör det helt ideellt.

Medlemsavgiften, **50 kr** per medlem, har varit oförändrad sedan föreningen startade 2003. 21 ÅR! Den betalas in på Värna Adelsös plusgirokonto **136 05 72-0**. Du kan också swisha medlemsavgiften direkt till föreningen på nr **12345 571 20**. Kom ihåg att ange vem eller vilka avgiften avser.

Vi är självfallet tacksamma för ytterligare bidrag till föreningen.

Har du frågor om avgiften kan du kontakta vår kassör Mats Lundgren, **matslu3@gmail.com**

God Jul

ÖNSKAR REDAKTIONEN

